

Omakoti

PUUTAVARALIIKE
S-PUU
Tervetuloa edullisille puutavarakaupoille!
Hallitie 7 (Harjuniitty) Nokia
03 342 0205 • www.spuu.fi

PIRKANMAA » NUMERO 4/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät

Fiksu varmistaa lämmitysjärjestelmän kunnon ajoissa

8

Lajittelu tavaksi muuallakin kuin kotioiloissa

25

**INTOHIMONA
KESTÄVÄ JA KAUNIS
LOPPUTULOS!**

- Kylpyhuone- ja saunaremontit
- Laatoitus ja keittiöremontit
- Pintaremontit
- Huoneistoremontit
- Uudisrakentaminen

Kokonaisvaltainen palvelu ja 24kk työtakuu!

RA
**RAKENNUS
ARELA OY**

Ota yhteyttä
Wili-Valter Arela 045 801 1448
wiliarela@rakennusarela.fi
www.rakennusarela.fi

KAIKKI ISOT JA PIENET SISÄREMONTIT & ASENNUKSET

-Helposti, nopeasti ja edullisesti!

Avaimet käteen-periaatteella!

Varaa ilmainen mittaus- ja kartoituskäynti

KAIKKI REMONTTIPALVELUT SAMAN KATON ALTA:

- Huoneistoremontit
- Kylpyhuone- ja saunaremontit
- Keittiöremontit
- Lattian asennukset
- Maalaus ja tapetointi
- Ovien vaihdot, liukuovet
- Vesieristys- ja laattatyöt
- Kosteuskartoitukset
- Ulkoterassit
- Jne...

Katso kuvia valmistuneista kohteistamme

www.suomenmuuttoremontti.fi
www.facebook.com/suomenmuuttoremontti

OTA YHTEYTTÄ:

045 174 9300
tilaukset@suomenmuuttoremontti.fi
www.suomenmuuttoremontti.fi

TAI TULE PAIKAN PÄÄLLE:

Juhansuonkatu 6
37150 Nokia
(Kodin Terran tiloissa Kolmenkulmassa)

Kyrönlahden Porakaivo^{Oy}

Sekä vesi- että lämpökaivot

ammattitaidolla niin pieniin
kuin suuriinkin kohteisiin

Soita 0400 237 051

**Meiltä myös
porakaivohuollot**

Pirkanmaan Peltiuni
Aitoja perinteisiä pönttöuuneja

Omega70 Classic

- korkeus 190, 200 tai 210 cm
- halkaisija 70 cm

Pirkanmaan Peltiuni Oy Huittinen
peltiuni.fi | puh. 0400 619 009

Sähköpyörätuoli Ejoy RD

Tehokas sähköpyörätuoli sisä- ja ulkokäyttöön. Sen ketterä muotoilu mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös ahtaissa tiloissa.

- Toimintamatka ~ 35 km
- Sulava ohjattavuus
- Kantavuus 140 kg

2990,00€

Toivo korkea seniorituoli

Korkea tuoli on ikäihmisille helpompi käyttää. Siihen on helppo istua ja helppo nousta.

239,00€

Hoitosänky

Dream Tim tammi

Tarjoaa erinomaisen mukavuuden ja toiminnallisuuden, tehden arjesta helpompaa niin käyttäjälle kuin hoitajalle

- Korkeudensäätö
- Jalka- ja selkänöjansäätö

1490,00€

Rollaattori Saljol Alu walker

Tyylikäs ja erittäin kevyt rollaattori isoilla etupyörillä. Tahtuu myös kasaan!

499,00€

EVA WC- ja suihkutuoli

Monikäyttöinen vessatuoli, jota voidaan käyttää:

- WC-tuolina
- WC-korokkeena / nousutukena
- Suihkutuolina

325,00€

Mobilex kumikynnysluiskat

Kumikynnysluiska on luistamaton ja kynnysen yhteyteen helposti asennettava. Korkeusvaihtoehdot 4 - 60 mm.

Hinnat alk. **9,90€**

Secucare RST tukikahvat

Harjattu teräs tai musta. Pituus: 30, 45 ja 60 cm

Hinnat alk. **29,90€**

Saunakaveri - Puinen tukikahva

Männystä valmistettu saunan tukikahva. Pituus 58 cm.

39,90€

Aquabar muoviset tukikahvat

Uritettu pinta antaa lisää pitoa tukikahvassa, joten pito säilyy myös kosteanaikin. Pituus: 30, 40 ja 60 cm.

Hinnat alk. **15,90€**

Nämä ja monet muut
tuotteet meiltä.
Tule ja tutustu!

Apuväline Avux

www.apuvalineavux.fi

avux@apuvalineavux.fi

Pukkilantie 2, 14200 Turenki

Hinnat sisältävät alv. 25,5%

Apuvälineiden spesialisti jo yli 20 vuoden kokemuksella!

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	5
Nro 2/2025	vko	16
Nro 3/2025	vko	23
Nro 4/2025	vko	36
Nro 5/2025	vko	45

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 25 000 kpl

Tampereen Ykkösjakelut Oy,
pientalot Tampereen, Nokian,
Kangasalan, Lempäälän,
Pirkkalan ja Ylöjärven alueilla.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

**Taitto ja
ilmoitusvalmistus**
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten jul-
kaisusääntöjä. Reklamaatit on
tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituk-
sen julkaisemisesta Nexus Media
Oy:lle. Suurin mahdollinen vas-
tuu ilmoituksen julkaisemisessa
sattuneesta virheestä tai poisjää-
misestä sekä sen aiheuttamista
vahingoista on ilmoituksen hin-
ta. Mikäli ilmoitusmateriaali saa-
puu aineistopäivän jälkeen Nexus
Media Oy ei ole velvollinen korvaa-
maan painovirheitä. Ilmoituksesta
lähetetään oikovedos sopimuksen
mukaan.Peruutukset viimeistään
aineistopäivänä. Jos ilmoitus on
ehditty valmistaa ennen peruu-
tusta, veloitetaan siitä 50 % Ilmoi-
tuksen hinnasta.

22 Omakotitalkkarin apu helpottaa kodin ylläpitoa

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 8 Lämmitysjärjestelmien ylläpito
- 16 Tunnelmallinen syyspiha
- 20 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 22 Kotitalkkaripalvelut
- 25 Omakotiasukkaan jätahuolto
- 28 Talon lisäeristäminen
- 31 Lakipalsta
- 32 LVI- ja sähkötyöt keittiöremontissa
- 34 Autonhuolto talvikaudeksi
- 38 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

”Laitetaan listalle.”

Uudenkarheassa omakotitalossa asuja pääsee asumises-
saan vielä helpolla. Vähänkin vanhemman talon omista-
ja kuitenkin tietää, miten omakotiasujan työlista tuppaa
elämään – ja venymään. Kun yksi korjaus- tai ylläpitotarve
ilmoittaa itsestään ja sen saa hoidettua alta pois, pian sen
seuraksi löytyykin liuta muita.

Monesti käy niin, että mielessä pyöritelty työlista jääkin vain
nimenomaan ajatuksen tasolle – ”Hoidan tuon kunhan jou-
dan” -asteelle. Asiat eivät odotellessa kuitenkaan korjaudu
itsestään. Mikä siis neuvoksi?

Kun aiheesta keskustelee rakennusalan ammattilaisten
kanssa, yksi asia korostuu jatkuvasti: systemaattisuus. Moni
alalla peräänkuuluttaa talon huoltokirjan laatimista, ja rin-
nastaa omakotitalon ylläpidon auton ylläpitoon – sen mää-
räaikaishuollot kun osataan jo tehdä ajallaan aivan rutiinilla.

Kun asiat ovat valmiiksi paperilla, ne on huomattavasti hel-
pompia ottaa myös työn alle. Silloin on myös helpompi hah-
mottaa, mitkä asiat ovat kiireellisempiä kuin toiset. Omako-
titalon ylläpidossa kun työ ei tekemällä lopu, joten kaikkea ei
kannata yrittää hoitaa yhdellä kertaa.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

AKAAN
ASUNTOSANEERAUS OY
040-5465735

KAUSI JATKUU!

VUOKRAA KYLPYPALJUT
JA VESIJETIT MEILTÄ!
MYÖS KOTIINKULJETETTUNA.

www.palju-vuokraus.fi / p. 045 7870 2649 / info@palju-vuokraus.fi

Herättääkö tuleva remontti kysymyksiä?

Omakotiasujan palvelu apunasi

Omakotiasujan palvelu tarjoaa sinulle **oman yhteyshenkilön** projektiisi, jolloin aina ei tarvitse aloittaa alusta. Toimimme yhdessä sinun tai urakoitsijasi kanssa ja autamme sinua suunnittelussa, materiaalivalinnoissa, urakoinnissa ja työmaa-aikaisessa opastuksessa - vaikka paikan päällä työmaalla. **Olet meille tärkeä.**

Tule omakotiasujan
rakentaja-asiakkaaksi
ja avaa raksatili!

Näin omakotiasujan palvelu toimii:

1. Sopimushinnat

Avaa Laattapisteele raksatili ja saat projektillesi sopimushinnat. Sopimushinnat ovat voimassa tämän jälkeen sekä myymälässä että verkkokaupassa.

2. Oma myyjä

Saat projektillesi oman myyjän, joka on apunasi koko projektin keston ajan.

3. Suunnittelupalvelu

Saat suunnitteluun, toteutusratkaisuihin ja tuotevalintoihin ammattilaisen avun. Autamme valitsemaan budjettiisi sopivat tuotteet ja saat suunnitelmista 3D-kuvat.

4. Tekninen tuki ja opastus

Saat työmaa-aikaisen teknisen tuen ja opastuksen tuotteiden asennukseen ja käyttöön.

Onnistumisen lähtöpiste.

» LYHYESTI

Ratkaisu kodinkonehuoltajapulaan – uuden pilottikoulutuksen tavoitteena lyhentää kodinkoneiden huoltojonoja ja tukea kiertotaloutta Suomessa

Suomessa kodinkonehuoltajien vähäisestä määrästä on muodostunut haaste, totesi Elektroniikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry tiedotteessaan kesäkuussa.

Kodinkonehuoltajien koulutusta ei ole järjestetty yli kymmeneen vuoteen, mikä on johtanut yhdistyksen mukaan merkittävään osaajapulaan. Tilanne on kriittinen, sillä Suomessa myydään vuosittain pitkälti yli miljoona isoa kodinkonetta, ja huoltojonot ovat jo nyt pitkiä. Lisäksi nykyiset kodinkonehuoltajat ovat keskimäärin ikääntyneitä, ja huoltopalvelut ovat keskittyneet suurempiin kaupunkeihin – harvaan asutuilla seuduilla korjausta ei ole välttämättä saatavilla lainkaan.

Huoltojonot ovat pitkiä, ja tulevaisuudessa kodinkonehuoltajien tarve tulee vain kasvamaan, sillä kiertotalous on EU:n kärkihankkeita. Right to Repair -direktiivin tavoitteena on pidentää tuotteiden käyttöikää ja vähentää sähkö- ja elektroniikkajätettä korjaamalla laitteita.

Elektroniikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry, Suomen Kodinkonehuoltojen Liitto SKHL ja Vantaan ammattiopisto Varia ovat yhdessä ratkaisemassa Suomen osalta EU:n laajuista haastetta ja vaikuttamassa ratkaisun löytämiseen. Organisaatiot ovat yhteistyössä

suunnitelleet kodinkonehuoltajien koulutusohjelman, jonka on tarkoitus lisätä kodinkonehuoltamisen ammattilaisia Suomessa.

Koulutuspilotti toteutetaan yhteistyössä alan yritysten kanssa: mukana ovat Miele, Electrolux, BSH (Bosch-Siemens) ja Samsung. Yhteistyömalli takaa, että koulutuksen sisältö vastaa suoraan alan todellisia tarpeita ja antaa opiskelijoille parhaat mahdolliset valmiudet työelämään. Pilottikoulutus alkaa syksyllä 2025.

Koulutusohjelma ja sillä tavoiteltava ammatitiosaaminen ovat merkittäviä askeleita kohti kestävämpiä kulutustottumuksia. Koulutusohjelma tukee EU:n tavoitteita ja parantaa suomalaisten arkea kodinkoneiden kunnostettavuuden kautta. Lisäksi koulutus tarjoaa valmistuneille suoran väylän työllistyä huoltoalan yrityksiin.

– Tarve kodinkonehuoltajien ammatilliselle koulutukselle on todellinen – kodinkonehuoltajien osaajapula vaikuttaa negatiivisesti suomalaisten arkeen, sillä toimivat kodinkoneet ovat arjen sujuvuuden kulmakivi. ETKO, SKHL ja Varia haluavat varmistaa, että suomalaisilla on jatkossakin mahdollisuus laadukkaisiin ja oikea-aikaisiin kodinkonehuoltopalveluihin, kertoo **Taina Luukkainen**, ETKO ry:n toimitusjohtaja.

Freepik

Tukes selvittää pihasaunapakettien turvallisuutta valvontahankkeessa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ilmoitti kesällä käynnistävänsä valvontahankkeen, jossa tarkastellaan markkinoille saatettavien pihasaunojen turvallisuutta. Erityistä huomiota hankkeessa kiinnitetään alle 30 m² kokosiin pihasaunoihin, jotka on uuden rakentamislain mukaisesti vapautettu rakentamisluvasta. Tukesille tulleiden ilmoitusten perusteella joissakin valmiina myytävissä pihasaunoissa on puutteita, jotka aiheuttavat paloriskin. Tukes selvittää pihasaunojen paloriskien lisäksi muun muassa kantavien rakenteiden vaatimustenmukaisuutta.

– Vaikka rakentamislupaa ei alle 30 m² rakennuksille tarvita, rakentamiseen liittyviä määräyksiä on kuitenkin noudatettava aivan kuten ennenkin. Kiinteistön rakennusoikeuden ylittäminen ei ole sallittua, ja myös muita kaavamääräyksiä sekä etäisyyksiä naapurikiinteistöihin ja niiden rakennuksiin on noudatettava. Lisäksi rakentamismääräykset, kuten paloturvallisuus

ja jätevesivaatimukset, velvoittavat edelleenkin rakentajaa, sanoo ylitarkastaja **Petri Kulmala**.

Saunapakettien pitää olla turvallisia ja vaatimustenmukaisia

– Pihasaunapakettien on täytettävä rakentamislain mukaisesti rakennuksia koskevat olennaiset tekniset vaatimukset. Tällaisia ovat muun muassa paloturvallisuus, kantavien rakenteiden lujuus ja vakaus sekä käyttöturvallisuus. Esimerkiksi kantavat puurakenteet tulee mitoittaa kestäämään rakennuspaikan lumi- ja tuulikuormat, Kulmala kertoo.

Rakentamislain uudistus ei myöskään ole vapauttanut sähkötyötä ”jokamiehenoiseudella” tehtäväksi, vaan sähkötyö vaatii tekijäksi edelleen sähköalan ammattilaisen.

Tukesin valvontahankkeen tavoitteena on varmistaa, että markkinoille saatettavat pihasaunat ovat turvallisia käyttää. Tukes voi tarvitta-

essa ryhtyä toimenpiteisiin turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden myynnin rajoittamiseksi tai niiden poistamiseksi markkinoilta.

Varmista, että tulisijassa ja savupiipussa on CE-merkintä

Tulisijan ja savupiipun asennuksessa tulee huomioida, että tuotteet ovat CE-merkittyjä, savupiippu ja tulisija ovat yhteensopivia ja niiden suojaetäisyydet täyttyvät.

Tukesin tietoon on tullut tapauksia, joissa asiakas on ostanut valmiin saunapakettin ja vahinkotilanteessa on käynyt ilmi, että tulisijan, yhdysputken tai savupiipun suojaetäisyydet eivät ole täyttäneet valmistajan määrittämiä etäisyyksiä. Paloturvallisuusriskinä voi olla myös se, ettei savupiipun korkeus täytä kansallisia vaatimuksia, eikä savupiipun katto- tai seinäpäpivientä ole toteutettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

APUJANI

TEIDÄNKIN
ALUEEN
PUUNKAATAJA

Kysy lisää
045 675 1786

Yli 15 vuoden
kokemuksella kaikenlaiset
pihapuiden kaatourakat.

www.apujani.fi

KODIN KIIREETTÖMIN TILA ON YMPÄRIVUOTINEN TERASSI

Kuin toinen olohuoneesi, jossa voit nauttia
ulkoilmasta ja luonnonvalosta säältä
suojaan ympäri vuoden.

Ota yhteyttä ja toteuta unelmasi!
Myynti 020 755 1440

Katso lisää www.jamar-terassi.fi

LASITERASSIT • LASIKATOKSET • LASIKAITEET • AVOTERASSIT

Paikallisesti ja ammattitaidolla:
TYYYTYVÄINEN ASIAKAS on
paras mainoksemme!

SILMÄLÄÄKÄRI- JA OPTIKKOPALVELUT

OCT- ja NÄKÖKENTTÄTUTKIMUKSET AJANVARAUKSELLA

puh. 03 348 5530 - nettiajanvaraus:
vello.fi/ylojarvennakokeskus

Ylöjärven NÄKÖKESKUS
Mastontie 2 - Soppeenmäki, Ylöjärvi

Avoimna ma 11-18, ti-ke 11-17, to 11-18

MAA-AINEKSET PIRKANMAALLE

**Tilaa helposti
kotiinkuljetettuna**

verkkokaupasta: **pienisoramonttu**,
tai puh. **0400 802 818**

**tai nouda itse
paikan päältä**

vaikka henkilöauton peräkärreillä,
lastaamme ainekset kyytiisi!

**PIENI
SORAMONTTU**

Pikitie 3, 33470 Ylöjärvi

Helppo ja huoleton Liftdock-laituri!

Alumiinirunkoinen Liftdock -nostolaituri on suunniteltu erityisesti vesistöihin, joissa on vaikeat jääolosuhteet tai suuret vedenpinnankorkeuden vaihtelut. Laituri on helppo vinssata ylös, jolloin jäät eivät pääse vaurioittamaan laituria. Kitkajarrullinen käsivinssi on kevyt käyttää. Laitureiden puuosat ovat elementtejä, jotka saa kerättyä talveksi sateen suojaan.

Nostokolmio voidaan halutessa irroittaa kesän ajaksi. Paikallaan sitä voi mainiosti käyttää vaikka riippukeinun asennukseen. Peruslaitureiden mitat ovat alkaen 1,25 x 3,05 metriä aina 1,25 x 7,6 metriin saakka. Laituria voidaan jatkaa eri pituisilla jatkolaitureilla tai T-osalla, jotka nivelöidään peruslaituriin. Liftdock -nostolaituri on helppo asentaa. Laituripaketti sisältää kaikki tarvittavat osat sekä täydellisen vinssijärjestelmän. Tarvittaessa meiltä saat myös asennuspalvelun.

Laaja valikoima lisävarusteita mm.

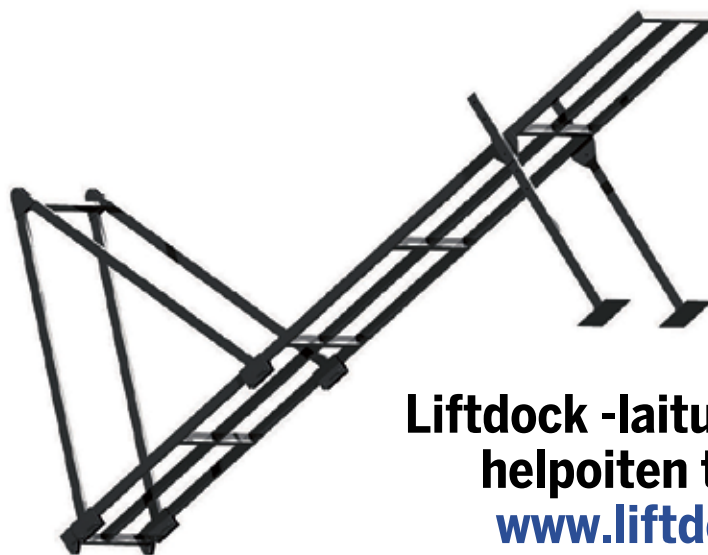
- Sähkövinssi
- T-kappale laiturin päähän
- Jatkolaiturit
- Laituritikkaat
- Liftdock -uima portaat
- Venekiinnikkeet
- Penkki
- Kaiteet

Edut:

- **Huoleton ja vaivaton**
(talvikuntoon/kesäkuuntoon laittaminen kestää noin 10 minuuttia yhdeltä henkilöltä)
- **Erittäin pitkäikäinen**
(merivesikelpoinen runko kestää kymmeniä vuosia ja puuelementit kestävät huomattavasti kauemmin kuin normaali-laiturissa, koska ne voidaan kerätä talveksi suojaan)

Helppo ja huoleton Liftdock -nostolaituri!

Liftdock -laiturit löydät
helpoiten täältä:
www.liftdock.fi

Kaikki lämpöpumput tarvitsevat sekä kiinteistön omistajan toimenpiteitä että aika ajoin ammattilaisen huoltoa.

Teksti: Ulla Sirén

Turvallista lämpöä omaan kotiin

Olipa käytössä sitten mikä tahansa lämmitysjärjestelmä, fiksu omakotiasuja varmistaa talonsa lämmityksen kunnan hyvissä ajoin ennen lämmityskauden alkua. Huoltoa kun voi olla vaikeampi saada alan kiireimpään sesonkiaikaan – ainakaan nopeasti.

Lämmitysjärjestelmän syyshuolto kuuluu asiaan, kun omakotitaloa valmistellaan pitkää talvea varten. Eri lämmitysjärjestelmät vaativat erilaista huoltoa ja huomiota; esimerkiksi erilaiset lämpöpumput pitää huoltaa ja puhdistaa säännöllisesti, kun taas sähkölämmitys on käytännössä huoltovapaa järjestelmä. Kodin lämpö pysyy kaikissa tapauksessa turvallisena, kun laitteet on puhdistettu ja säädetty oikein alkavaa kylmää kautta ajatellen. Syksy on lämmitysjärjestelmien asentajien ja huoltajien kiireisintä aikaa, joten on hyvä tarkistaa kodin järjestelmän toiminta ja tarvittaessa varata huolto ajoissa.

Helpot ja huoltovapaat

Kaukolämpö on paikallisesti tuotettua lämpöenergiaa, jonka hinta pysyy melko vakaana, koska se ei ole riippuvaista kansallisesta tai kansainvälisestä energiantuotannosta. Toisaalta liittymis- ja käyttömaksut voivat olla korkeat suhteessa muiden lämmitysmuotojen hintoihin. Mikäli kaukolämpöverkkoon liittyminen on mahdollista, se on omakotiasujalle suhteellisen helppo ratkaisu. Kaukolämpö on palvelu, jonka ylläpito, korjaukset ja ylipäätään kaikki huolehtiminen järjestelmän toimimisesta ovat palveluntuottajan vastuulla. Kodissa

olevien lämmönjakolaitteiden huollosta ei ole paljon vaivaa, ja ne ovat lisäksi pitkäikäisiä. Jos laitteet pidetään koko ajan kunnossa, yksien ja samojen käyttöaika on yli 20 vuotta.

– Kaukolämpö on kohtalaisen vähähuoltainen, sanoo liiketoimintajohtaja **Tomi Hautakoski**.

Kiinteistön omistaja on itse vastuussa kiinteistössä olevasta laitteiston kunnosta, ja jotkut energiayhtiöt tekevät siitä asiakkaan kanssa jopa sopimuksen, jossa velvoite määritellään. Hautakoski muistuttaa, että laitteiston kuntoa pitää seurata tarkkailemalla, että siitä ei esimerkiksi kuulu ylimääräisiä ääniä. Lämmityspiirin sihti

Freepik

Puupelletistä on tullut monissa paikoissa korvaaja öljylämmitykselle, jota ei enää asenneta uusiin taloihin. Tutun vaalean pelletin lisäksi markkinoilla on mustaa pellettiä, joka valmistetaan lämpökäsitellystä puumassasta.

pitää puhdistaa vuosittain, kuten kaikissa vesikiertoon perustuvissa lämmitysjärjestelmissä.

- Huoltovapain lämmitysjärjestelmä on ilman muuta sähkö, Hautakoski toteaa.

Sähkölämmitystä ei voi huoltaa itse, eikä se sinänsä tarvitse huoltoa. Oli käytössä sitten suora tai varaava sähkö, latia-, katto- tai jokin muu lämmitys, ainoa asia, jonka omistaja voi tehdä, on katsoa, että laitteet ja termostaatit ovat ehjiä. Termostaattien säätö on toki hyvä tarkistaa ennen lämmityskauden alkua, ja varmistua, että märkätiloissa lämmitys on päällä kesän jälkeen.

Suosittu ilmalämpöpumput

Erilaiset pumpuilla toimivat lämmitysjärjestelmät perustuvat lämpöenergian siirtoon ilmasta tai maan sisältä. Niiden vahva etu on, että ne tuottavat päästötöntä lähienergiaa koko kiinteistön lämmitykseen tai hybridilämmityksen yhtenä osana. Kiinteistön omistajalta ne vaativat jonkin verran huoltotöitä ja lisäksi ammattilaisen tekemiä tarkistuksia.

Suosittu energiatehokas ilmalämpöpumppu eli ilma-ilma-lämpöpumppu ei yksinään riitä lämmittämään omakotitaloa Suomen olosuhteissa, eikä sillä voi lämmittää kotitalouden käyttövetä eikä liittää sitä vesikiertoiseen järjestelmään. Talviasuttavissa taloissa se toimii parhaiten osana hybridilämmitystä jonkintoisen lämmitysjärjestelmän rinnalla.

Ilmalämpöpumpulla siirretään ulkoilman lämpö- »

terassilasitukset | lasikatot | lasikaiteet | lasiterassikokonaisuudet

SHOWROOM
Valkeakoskella

Kuntoiluhuone, eläinhuone, olohuone, ruokahuone

Rakennamme
onnellisia oloiloja

Glasluckan

Suomen Glasluckan Oy | Puh. 03 588 7385 | myynti@glasluckan.fi | www.glasluckan.fi

Laadukkaat
ilmalämpöpumput
erinomaisella asennuksella

Mitsubishi Electric ilmalämpöpumput

Sähköautojen latauslaitteet

Ilmalämpöpumput ja Ilmavesilämpöpumput

Maalämpöpumput

Turvallinen valinta

- ✓ Ilmainen kartoituskäynti
- ✓ Kylmäalan erikoisliike
- ✓ Paikallinen toimija

Myynti ja toimitus nopeasti.

Korjaukset ja huollot
kaikkiin laitteisiin!

Paikallista palvelua vuosien kokemuksella

Pirkanmaan
Kylmälaitehuolto

040 507 2324

kylmalaitahuolto@gmail.com

pirkanmaankylmalaitahuolto.com

Beny sähköautojen latausasemat

Ilmalämpöpumpulla siirretään ulkoilman lämpöenergiaa sisätiloihin tai toisin päin; huoneita jäähdytettäessä lämpöenergia virtaa sisältä ulos.

energiaa sisätiloihin tai toisin päin; huoneita jäähdytettäessä lämpöenergia virtaa sisältä ulos.

Laitteistoon kuuluu lämmitettäviin tiloihin asennettava sisäyksikkö ja rakennuksen ulkoseinustalle kuuluva ulkoyksikkö. Niitä voi huoltaa itse puhdistamalla lämmityspiirin sihdin sekä ulkoyksikön ritilän ja tuulettimen. Ammatillaisen tekemässä huollossa puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Keväällä on myös hyvä varmistaa laitteen kondenssivesiputken toimiminen kaatamalla sen läpi vettä, jotta tiedetään, että missään ei ole tukoksia.

Tarkkana sihtien kanssa

Ilma-vesilämpöpumppu toimii kuten ilmalämpöpumppu, mutta lämpö siirtyy vesivaraajaan eikä suoraan ilmaan. Se lämmittää talouden käyttöveden, mutta huoneilman jäähdyttämiseen se ei sovellu yhtä helposti kuin tavallinen ilmalämpöpumppu. Poistoilmalämpöpumpun toimintaperiaate on käytännössä samanlainen, mutta se ottaa lämmön talosta poistettavasta ilmasta, siirtää sen vesikiertoiseen lämmönjakojärjestelmään ja lämmittää siten myös lämpimän käyttöveden. Poistoilmapumpun toiminta edellyttää siis, että ilmastointi on riittävän tehokas, jotta poistoilmaa riittää.

Maalämpö on pumppujärjestelmistä vanhin. Maalämmitystä on käytetty omakotitaloissa 1970-luvulta alkaen, ja kalliista alkuinvestoinnista huolimatta se on ollut suosittu. Hyötyjä on paljon, koska maalämpö lämmittää sekä rakennuksen että käyttöveden ja kesällä sen energiakäyttöä voi hyödyntää sisäilman viilentämisessä.

Samat huolto-ohjeet pätevät periaatteessa kaikkiin lämpöpumppuihin, paitsi että maalämpöpumpussa puhdistettavia sihtejä on kaksi, ilmavesilämpöpumpuissa yksi. Ilmalämpöpumpun huolto on hyvä teettää ammattilaisella. Silloin puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Maa- ja ilmavesilämpöpumppujen huollossa puhdistetaan sihdit, tarkistetaan paineet ja optimoidaan laitteisto toimimaan kiinteistön tarpeiden mukaan.

– Ensimmäinen huolto tehdään yleensä käytöstä riippuen yhdestä kolmeen vuoteen asennuksen jälkeen. Sen jälkeen parin kolmen vuoden välein, Tomi Hautakoski neuvoo.

Lämmittävät kattilat työllistävät

Lämmityskattiloihin perustuvat lämmitysjärjestelmät tarkoittavat, että jotain ainetta poltetaan lämmitysenergiaksi. Puhutaan tulesta, savusta ja noesta, ja silloin puhutaan aina myös sekä savukanavien että laitteiston tiheistä puhdistuksista ja huolellisesta seurannasta. Ne vaativat huoltoa jopa pari kertaa vuodessa, eivät pelkästään uuden lämmityskauden edellä.

Lämmityskattiloista lämpö siirtyy useimmiten vesikiertoiseen järjestelmään, joka siis lämmittää myös talouden käyttöveden. Myös ilmaan lämpöä puhaltava järjestelmä on mahdollinen.

Kauimmin tunnettu kattilaa käyttävä lämmöntuottotapa toimii öljyllä, aikaisemmin myös koksilla tai kivihiilellä. Öljyllä lämmittäjän säännöllisiä tehtäviä ovat öljypolt-

Mitsubishi Electric ilma-vesilämpöpumput

Mitsubishi Electric maalämpöpumput

KODIN LVI-ASIAANTUNTIJA
PALVELUKSESSASI

Ota yhteyttä!

Tommi Kaapu p. 040 526 5268
tommi.kaapu@lvitkaapu.fi

Pauli Koivisto p. 050 577 7788
pauli.koivisto@lvitkaapu.fi

Mikko Väisänen p. 050 596 2715
mikko.vaisanen@lvitkaapu.fi

www.lvitkaapu.fi

Pexels

Takkatulia ei kannata hylätä kokonaan, vaikka puunpolton vähentämistä suositellaan. Perinteinen uunilämmitys kestäisi, vaikka kaikki muu energiansiirto jostakin syystä katkeaisi.

timen suuttimen ja savukanavan puhdistuttaminen.

Puupelletistä on tullut tavallinen lämmitysöljyn korvaaja. Pelletti on puusta valmistettu polttoaine, jota syötetään ruuvikuljettimen avulla lämmityskattilan polttimeen. Kattilat ovat jälkipolttokattiloita, mikä tarkoittaa, että pellettien palaessa syntyvät palokaasut poltetaan uudelleen, jolloin syntyy ensimmäistä polttokertaa korkeampi lämpötila ja pellettilämmityksestä saatava hyöty kasvaa.

Puu palaa aina epäpuhtaammin kuin öljy, joten pellettilämmitys vaatii paljon huoltotyötä. Polttimon ja savukanavien huolto pitäisi teettää ammattilaisella kahdesti vuodessa.

- Pelletinsyöttölaite eli ruuvikuljetin pitää puhdistaa samaten kaksi kertaa vuodessa, samoin koko pellettikattila. Myös öljykattila ja öljypolttimon suutin puhdistetaan keran vuodessa, Tomi Hautakoski selittää.

Hän muistuttaa, että vaikka kattilan ja syöttölaitteen puhdistus on omin avuin mahdollista, hyvin harva osaa tehdä sen oikein. Jos puhdistaminen laiminlyödään tai tehdään huolimattomasti, laitteisto voi mennä jumiin tai siihen tulee muita toimintahäiriöitä.

Halko ja klapi, pelastajat

Perinteistä uunilämmitystä ei kaikissa yhteyksissä luokitella lämmitysjärjestelmäksi. Sitä käytetäänkin nykyään harvoin yksinään, mutta se sopii hybridilämmityksen osaksi sekä ennen kaikkea kodin viimeiseksi hätävarajärjestelmäksi.

Suhtautuminen uuni- ja takkalämmitykseen on näinä »

PARHAAT BETONIT

Kuljetukset ja pumppaukset edullisesti!
Aina onnistuu, kun soitat! Myös lauantaisin.

LAURILAN BETONI
Turkkilanjärventie 6, Kyröskoski
Puh. (03) 371 6106, 371 6536, 371 6756
laurilanbetoni@laurilanbetoni.fi

LEMPÄÄLÄN BETONI JA MURSKES OY
Hulikanmäentie 11, Lempäälä
Puh. (03) 371 5563, 375 5030

Tilaukset: (03) 371 6106, **Lempäälä**

- OMPELIMO
- OMPELUPUOTI
- PESULAPALVELUT
- KANGASPUIDEN VUOKRAUS
- LAHJAKORTIT

HERVANNAN KESKUSTASSA!

Pikku päivänpaiste

Ompelupuoti

Insinöörinkatu 19, Tampere
p. 045 220 2711
info@ompelupuoti.fi
Palvelemme ma 12-18,
ti-to 10-14 • pe 11-14,
la ja su suljettu

www.ompelupuoti.fi

Kattila-arinat, Kiuasarinat, Pystyuuni takka, Takkasydän arinat ja Kamiina-arinat, ym.

AALTO ARINA

LEIKKAA TALTEEN

Joka vuodenaikaan jokaiseen tulisijaan energiatehokas Aalto-Arina!

- Puut syttyvät paremmin
- Tehokkaampi palotapahtuma
- Puhtaammat savukaasut
- Puun säästö 15-30 %

Valmistus ja myynti:
Metallitekniikka Hannu Laajala
www.aaltoarina.fi, arinatilaus@aaltoarina.fi

PÄIVITÄ TULISIJASI AALTO-ARINALLA
www.aaltoarina.fi P. 040 543 8706

PIRPUSE
Erikoisten puuseppien verstaas

PIRKANMAAN PUUSEPÄT OY

Ota yhteyttä posti@pirpuset.fi
Ja katso lisää www.pirpuset.fi

Instagram @pirpuset

» Yhteydenotot: 0400 413 331
asiakaspalvelu@ilomaenpuukauppa.com

www.ilomaenpuukauppa.com

Sähköistä osaamista • Elfin kan el

Sähkö-Gren Oy

SÄHKÖASENNUKSET ILMALÄMPÖPUMPUT

Rinnekaliontie 3, 33480 Ylöjärvi
JUKKA GREN 045 632 0853

Kellot, korut ja lahjatavarat
Kaiverrukset ja paristonvaihdot

Ma-Pe 10 - 17 › Pätsiniementie 9, 37800 Akaa
Puh. 044 518 9925

- Rantojen ja vesistöjen kaivuut kelluvalla telaponttoonikoneella
- Maanrakennus- ja maansiirtotyöt
- Vesi- ja viemärityöt
- Salaojat

Jari Humalamäki
p. 0400 732 877

www.ajokaivin.fi

KOIRAHIERONTA TASSUKAS

HYVINVOIVA KOIRA KOKO ELINIÄN AJAN!

Varaa aika parhaalle kaverille!
vello.fi/koirahieronta-tassukas
www.koirahierontatassukas.fi

Koirahieroja
Satu Hormisto
045 783 88707
Keskuskatu 1,
33960 Pirkkala

Ympäri vuotisessa käytössä olevassa talossa laillisella lisenssillä toimivan nuohoojan on nuohottava ja tarkistettava piiput ja tulisijat vuosittain.

aikoina kaksijakoista. Puun poltto lisää hiukkaspäästöjä, mutta vaikean energia- tai muun kriisin kohdatessa puulämmitys toimii ilman mitään muuta energialähdettä. Se olisi siis ainoa varma kodin lämmön pelastaja, jos kaikki muut energiansiirtomahdollisuudet pettäisivät.

Omakotitaloihin on suositellaan juuri siitä syystä hankkimaan ainakin yksi varaava takka tai uuni ja jonkinmoinen polttopuuvarasto. Uunien kunto kannattaa tarkistaa ennen pakkasten tuloa, jotta ne ovat varmasti otettavissa käyttöön, vaikka käyttö ei olisi säännöllistä.

Ympäri vuotisessa käytössä olevassa talossa laillisella lisenssillä toimivan nuohoojan on nuohottava ja tarkistettava piiput ja tulisijat vuosittain.

Poltettiinpa uuneissa tai kattilassa mitä tahansa, savukanavien puhdistus on tehtävä säännöllisesti, ja se edellyttää myös seinä- ja lapetikkaiden sekä kattosiltojen kunnossapitoa, sillä työ on päästävä tekemään katon kättä käsin. Alhaalta ylöspäin tehtävä puhdistus ei riitä, paitsi satunnaisesti hätävarana.

Jos nuohous laiminlyödään, vaarana on sekä nokipalon syttyminen hormissa että tarkastamattomissa piipuissa mahdollisesti lymyävät halkeamat. Molemmissa tapauksissa tuli voi päästä irti ja levitä talon rakenteisiin.

Asiantuntijana liiketoimintajohtaja Tomi Hautakoski, Lämpöykkönen Oy ■

OTA YHTEYTTÄ JA PYYDÄ TARJOUS!
045 840 8436 / Jani Saren
044 567 9219 / Veli Niemi

Päivystämme 24/h
vuoden jokaisena päivänä!

Toteutamme vuosikymmenten kokemuksella ja ammattitaidolla
ÖLJYSÄILIÖN TARKASTUS-, HUOLTO- JA ASENNUSTYÖT

- öljysäiliöiden asennustyöt
- öljypoltintyöt • öljysäiliön huollon
- öljysäiliön tarkastus ja puhdistus
- vanhojen säiliöiden käytöstä poistot ja purkutyöt
- raskasöljysäiliötyöt
- myös öljyn hätätoimitus

 ONNI kotisiivous

Kotisiivouksen 1. kuukausi -50%

Räätälöimme siivouksen tarpeidesi mukaan. Tuomme tarvittavat siivousvälineet ja -aineet mukamme.

Etu voimassa uusille asiakkaille 30.9. asti.
Etua ei voi yhdistää muihin tarjouksiin.

 09 8564 6541 **onnikotisiivous.fi**

Tutustu lisää verkkosivuilla!

Muista myös 35 % kotitalousvähennys

Toimintakyvyn heikentyessä mahdollista saada myös siivouspalvelua arvonlisäverottomasti.

**Saanko myydä
sinunkin asuntosi?**

Cotoisa

KIINTEISTÖNVÄLITYS

050 322 1963
carita@cotoisa.fi

**Mutkatonta asuntokauppaa
Pirkanmaalla & Keski-Suomessa**

HENGITETÄÄNKÖ KODISSASI TERVEELLISTÄ SISÄILMAA?

**Väsymys, päänsärky, yskä
sekä kodin sisäilman
pahat hajut liitetään usein
vain hometaloihin, mutta
ilmanvaihdon puutteet
aiheuttavat samankaltaisia
oireita.**

Lähestulkoon kaikissa vanhoissa taloissa on puutteita ilmanvaihdossa, koska rakennuksista puuttuvat joko osittain tai kokonaan korvaus- ja poistoilmaventtiilit, tai venttiilit on tukittu. Aukkaiden terveydelle ja talon rakenteille aiheutuvat ongelmat ilmenevät pahimmillaan vasta vuosien tai jopa vuosikymmenten päästä.

Onhan tämä toiminut ennenkin - Miksi se ei toimi nykyään?

Tänä päivänä nelihenkinen perhe tuottaa noin kymmenen litran kosteuskuorman päivittäin, kun vielä kolme vuosikymmentä sitten kuorma on ollut huomattavasti pienempi. Siinä missä talon edelliset asukkaat ovat käyneet saunassa kerran tai pari viikossa ja elänyt villasukat jalassa, nuoressa perheessä käydään suihkussa useita kertoja päivässä.

Ikkuna- tai lämmitysmuotoremontin yhteydessä tulee muistaa huolehtia siitä, että asuntoon tulee riittävä määrä korvausilmaa.

Ilmakas - Edullinen ja turvallinen vaihtoehto

Ilmakas on vanhojen talojen ja taloyhtiöiden ilmanvaihtoremonttien edelläkävijä Suomessa. Olemme tehneet tuhansia ilmanvaihdon parantamisia ja lähtökohtanamme on tarjota sekä edullisia että turvallisia ilmanvaihtoratkaisuja asiakkaillemme. Hyödynnämme vuosien varrella hankittua osaamistamme talojen kuntokartoituksissa. Tällä varmistamme, että jokainen asiakkaamme saa laadukkaan ja toimivan ilmanvaihtoratkaisun – Olipa kyseessä millainen talo hyvänsä.

 **TILAA MAKSUTON
KUNTOKARTOITUS.**

Timo Laukkanen, 050 479 0378
ilmakas.fi

ilmakas™
JÄRKEVÄ ILMANVAIHTORATKAISU

Mursec Eco turvaa talon kosteusvaurioilta

Suomen Sokkelikuivauksella on pitkä osaaminen pientalojen kosteudenhallinnasta. Täsmäratkaisu kosteusongelmiin on Mursec Eco -kosteudenhallintalaitte, joka pysäyttää kapillaarisen kosteuden nousun talon rakenteissa. Näin kalliit kosteusvauriot voidaan torjua jo ennalta käsin.

Koska maaperä on märkää, kosteus on monissa pientaloissa vääjäämätön ongelma. Aina se ei ole nähtävissä, mutta silti havaittavissa esimerkiksi poikkeavana hajuna. Viimeistään ongelmat tulevat ilmi kosteusmittauksissa tai kun asukkaat alkavat oireilla.

Pientalojen kosteusongelmat aiheutuvat Suomen Sokkelikuivauksen toimitusjohtaja, DI **Kari Salmisen** mukaan lähes aina maaperästä siirtyvästä kosteudesta – toki putkirikkoja ja kattovuotoja lukuun ottamatta. Tyypillisiä ongelmakohteita ovat 1960–90-luvun kellarilliset rintamamiestalon alapuolella, sekä valesokkelitalot.

– Valesokkelitalot ovat kärejäoikeuksissa ylivoimaisesti eniten edustettuja talotyyppisiä. Niitä on myös kallista korjata, hän toteaa.

Kosteuden kertymistä rakenteisiin kannattaakin siis pyrkiä ennaltaehkäisemään ajoissa. Näin välttyään suuremmilta ja kalliilta ongelmilta.

Mursec Eco on täsmäratkaisu kosteusongelmiin

Salmisella on rakennusterveysasiantuntijan ja kosteusvaurion korjaussuunnittelijan pätevyyksien lisäksi liki 40 vuoden kokemus rakennusosalta ja kuntotutkimusten tekemisestä. Hänellä on siis kattavasti tietoa suomalaisten pientalojen kosteusongelmista – ja niiden korjaamisesta.

– On paljon omakotitaloja, joita ei pystytä salaojittamaan; on esimerkiksi kalliota ja terassia päällä, joten salaojitus voisi maksaa 30 000–50 000 euroa. Mietimme, eikö olisi mitään muuta ratkaisua, millä kosteutta saisi hallintaan, jolloin tämä tuli esille.

Pitkän etsinnän jälkeen ratkaisuksi löytyi eurooppalaisen laitevalmistajan kosteudenhallintalaitte Mursec Eco. Salminen kertoo heidän olleen tiiviisti yhteydessä valmistajan kanssa ja saaneen tutkimustuloksia ja sertifikaatteja laitteen toiminnasta. Toimin-

taperiaate on sinänsä yksinkertainen:

– Laitte lähettää sähköisiä impulsseja, jotka vaikuttavat kapillaarisen veden molekyyleihin, estäen niitä nousemasta maasta rakenteisiin, hän selventää.

Mursec Eco ei edellytä käyttäjältään mitään suurempia toimenpiteitä, vaan on toiminnaltaan hyvin yksinkertainen ja soveltuu kaikkiin tavanomaisiin pientaloihin. Huoltovapaalle laitteelle myönnetään 15 vuoden takuu, ja pienehkönä sen asentaminen onnistuu myös keneltä tahansa.

Asumisterveys ja kiinteistön arvo etusijalla

Salminen pohtii pientalojen kosteuskuormituksen mahdollisesti vain kasvavan tulevaisuudessa. Tästä on näkynyt viitteitä muun muassa VTT:n ja korkeakoulujen tekemissä laskelmissa, jotka ennakoivat säiden ääri-ilmiöiden yleistyvän ja sademäärien kasvavan.

– Kosteusvaurioiden ennaltaehkäisyyn Mursec Eco on todella hyvä. Jos rakenteissa on jo kosteutta, laitteen avulla voidaan varmistaa, ettei kosteutta tule lisää ja rakenne alkaa kuivua, hän kertoo.

– Esimerkiksi Pirkkalassa oli eräs kellarillinen rakennus, johon nousi maasta kosteutta. Sitä ei pystytty salaojittamaan, sillä talon toinen pääty oli kallion päällä. Kun Mursec Eco oli ollut rakennuksessa kaksi kuukautta, seinärakenteet alkoivat kuitenkin kuivumaan.

Vanhoja vaurioita laite ei luonnollisesti-kaan korjaa, jos esimerkiksi puurakenteet ovat jo homehtuneet. Syksyllä Suomen Sokkelikuivaus onkin tarjoamassa pakettia, jossa Mursec Eco -laitteen tilaaja saa kaupan päälle myös kokonaisvaltaisen kosteudenhallintasuunnitelman.

Käytännöllinen ja kustannustehokas ratkaisu kosteusvaurioiden estämiseen on monelle omakotitalon omistajalle kuitenkin huojennus: viime kädessä kyse on niin

kiinteistön kunnosta ja arvosta, kuin myös asumisterveydestäkin. Salminen toteaa kosteudenhallintalaitteen estäneen myös kiinteistökauppariitoja, kun kosteusongelmat ovatkin olleet hoidettavissa vähällä vauriolla.

Suomen Sokkelikuivaus
puh. 020 127 9961
info@sokkelikuivaus.fi
www.sokkelikuivaus.fi

Pirkan Pirtti

Häät, pikkujoulut, syntymäpäivät ja kokoukset
100 hengelle kaikkina vuodenaikoina.

Ota yhteyttä ja tee varaus tapahtumallesi
040 832 8437 • pirkan.pirtti@pirkkalanpirkat.fi
Koivutie 15, Pirkkala

Seuraa Facebookissa ja Instagramissa
www.facebook.com/PirkanPirtti • @Pirkanpirtti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Huolto- ja korjauspalvelut sekä varaosat ja tarvikkeet niin isoille kuin pienille kodinkoneille!

Piketa®

p. (03) 2333 200, piketa@piketa.fi
Lentokentänkatu 9 B, 33900 Tampere

Verkkokauppa www.piketa.com

Pixabay

Pixabay

Kotipihan kukkaloisto saattaa olla näyttävimmillään alkusyksyllä.

Freepik

Talvi-istutukset kaunistavat pihaa koko kylmän kauden ajan.

Ruskalehdet ja kauniit marjat elävöittävät pihaa talven tuloon asti.

Teksti: Ulla Sirén

Syyspiha kaikilla vivahteilla, kiitos

Ilmojen viileneminen ja päivien lyheneminen ei tarkoita puutarhanautintojen loppua. Kotipihan syystöihin kuuluu monenlaista hauskaa puuhaa, mutta ei tunnelmastakaan tarvitse tinkiä, vaikka pimeä pyrkii nurkkiin ilta illalta aikaisemmin. Loppukesän ja syksyn kauneus on ainutlaatuista, ja sitä voi kotipihassakin korostaa monin keinoin. Jos hämäryys kaikesta huolimatta tuo haikeuden tullessaan, voi muistuttaa itselleen, että syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät.

Kotipihan voi rakentaa ympärivuotista oleskelua ajatellen. Eri vuodenaikojen pihatunnelmien luomiseen ei tarvita mitään monimutkaista, vaan oikeilla valinnoilla ja ajatustyöllä pääsee pitkälle. Pihat voivat olla jopa kauneimmillaan alkusyksyllä, kun perennojen värikäs kukkaloisto pääsee oikeuksiinsa. Suomen kesä on niin lyhyt, että lämpimänä syksynä joidenkin kasvien kukinta jatkuu vielä, kun puiden lehdet kellastuvat ja putoavat. Talvi-istutuksilla ja sopivalla valaistuksella puolestaan pihan saa näyttämään kauniilta siinäkin vaiheessa,

kun kylmyys ja pimeys ottavat lopullisesti vallan. ProAgria Keski-Suomen sekä Keski-Suomen Maa- ja kotitalousnaisten puutarha-asiantuntija **Riitta Peräinen** rohkaisee kotipuutarhureita nauttimaan syyskaudesta niin monella tavalla kuin suinkin.

Istuta värejä ja ikivihreää

Jos haluaa pihan kukkivan syksyllä, pitää tietysti valita mieluisimmat syyskukat. Esimerkiksi syysleimu, syysasteri ja komeamaksaruoho kukkivat

näyttävästi vielä syyskuussa, samoin monet daalit ja ruusut. Riitta Peräinen kehottaa ottamaan huomioon myös pensaskasvit, sillä puiden ja pensaiden lehdet pitävät yllä luonnon väriiloista, kun kukat ovat jo luovuttaneet. Monet hyöty- ja koristepensaat ovat näyttäviä sekä kukinta-aikaan että syysasustaan. Esimerkiksi höyhenpensas kukkii touko- kesäkuussa kevein valkoisin kukin ja lehahtaa syksyllä heleän oranssinkeltaiseksi. Keijuangervon kukat ovat vaaleanpunaiset, mutta syysväritys tumman-

Freepik

punainen tai purppurainen. Myös pihlajat ja monet marjapensaat, kuten aronia, ovat loistokkaita syyspihan väritäjiä.

Nykyään on tarjolla runsas valikoima erilaisia havukasveja, myös pienikokoisia lajikkeita, jotka mahtuvat kasvaan ahtaissakin pihloissa. Peräinen neuvo istuttamaan havukasveja rinnakkain värikkäiden kukkien ja pensaiden kanssa. Samaan ryhmään voi sijoittaa aikaisin keväällä kukkivia sipulikukkia, kesäperennoja sekä kasveja, joilla on kaunis syysväritys. Ikivihreät havut korostavat vuorollaan kaikkien värikkäiden kasvien loistoa ja lisäävät kasviryhmissä syvyyden vaikutelmaa. Ne jäävät myös kaunistamaan talvisen valkeaa pihaa.

Valolla on monta tehtävää

Suomessa on pitkä syksy, hämärää ja pimeää riittää monen mielestä enemmän kuin tarpeeksi. Tosin suomalaiset osaavat nauttiakin hämärän hetkistä, ja syksyn ja talven kuukausina pihoja koristellaan mieluusti lyhdyin ja erilaisin kausi- ja jouluvaloin. Kiinteät ulkovalotkaan eivät ole olemassa vain turvallisuuden vuoksi, vaan niillä on erilaisia tehtäviä.

Riitta Peräinen suosittelee miettimään koko pihavalaisituksen siten, että se korostaa pihan tunnelmaa ja viihtyisyyttä.

– Koko pihaa ei tarvitse valaista tasaisen kirkkaasti. Suosittelemme, että kulkutiet valaistaan hyvin, mutta muulla alueella voi kokeilla erilaisia kohdevaloja, hän sanoo.

Matalat valaisimet, jotka valaisevat pensaita tai kasviryhmiä alhaalta päin, saavat syysvärit hehkumaan pime-

Arboristi Tom Nylund

**PIHAPUIDEN KAATO
KANTOJEN JYRSINTÄ**

- myös erittäin vaativat kaadot
- puiden hoitoleikkaukset
- latvatuennat • lahon etsintäporaus
- kokonaispalvelu klapeiksi saakka

050 560 8318
www.puunkaato.fi - tom.nylund@puunkaato.fi

- **Kaikki puun**kaadot
- **Puiden** leikkaukset **sekä** muut **hoito**toimenpiteet
- **Tontti**hakkuut
- **Puiden** kuntoarviot

Ota yhteyttä
040 744 1097

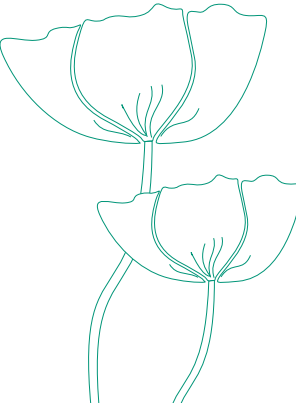

ARBORISTIPALVELU
HOVIMETSURIT

www.hovimetsurit.fi

**PIHAN SUUNNITTELU
JA TOTEUTUS MEILTÄ!**

PIHASTAMO

Rakennetun ympäristön suunnitteluhortonomi

KAISA SEPPÄLÄ

Aimalantie 60
37500 Lempäälä
050 363 9177
kaisa@pihastamo.fi
pihastamo.fi

**PUU- JA APUPALVELU
LAHTINEN**

www.puuapulahtinen.com

- **PIHAPUIDEN KAADOT – MYÖS KIIPEILYTEKNIIKALLA**
- **KANTOJEN JYRSINNÄT**
- **PENSASAITOJEN LEIKKUUT**

Ilmainen arviokäynti!

 050 533 5540
 kaatokiipeily@gmail.com

Turvallinen, toimiva ja tyylikäs piha!

Hyödynnä kotitalousvähennys!

Tarvitset apua sitten vihertöissä tai kiinteistöhuollossa, niin älä epäröi ottaa yhteyttä!

Pohditaan yhdessä teille sopiva ratkaisu ja sovitaan aika työn toteutukselle, jotta pääset nauttimaan valmiista lopputuloksesta.

Ota yhteyttä!

044 991 7224

oliver@tampereenpihatyot.fi

www.tampereenpihatyot.fi

Tervetuloa Istutusviikoille PINSIÖN TAIMISTOLLE 5.-14.9.

Uusi sato on valmistunut ja taimivalikoimat ovat parhaimmillaan!

TARJOUKSESSA Mustaherukat 'Mortti' ja 'Mikael'

SUOMEN PARAS AITAKUUSI-VALIKOIMA!

Maanpeitehortensia Groundbreaker Blush

- Vain 30 cm korkea
- Toimii loistavasti ruukussa tai reunakasvina
- Kukkii kesäkuusta pitkälle syyskuuhun
- Valkoiset kukinnot, jotka muuttuvat hiljalleen vaaleanpunaisiksi
- Hyvä pakkasenkesto ja upea syysväri

NÄYTTELYPUISTO LOISTAA NYT SYYSVÄREISSÄ!

TIESITKÖ,

että istuttamalla syksyllä, kasvit ehtivät juurtumaan hyvin, jolloin ne lähtevät keväällä vahvempan kasvuun. Kasvit kukkivat ja tuottavat satoa paremmin jo ensi kesänä, kun perusta on kunnossa.

Lue lisää!

TULE KYSYMÄÄN asiantuntijoidemme parhaat vinkit!

Puistosyreeni syringa x henryi

Omenapuu 'Pekka'

PINSIÖN TAIMISTO

Tampereelta noin 19 km, Vaasantien varrella.

Palvelemme:
ma-pe 9-18, la 10-16, su 12-16
03 3122 2510
www.pinsiontaimisto.fi

Freepik

Tulppaanit ja muut sipulikukat palkitsevat syksyn ahertajan heti keväällä.

älläkin. Peräinen muistuttaa, että kun valon asettaa kasvi-ryhmän taakse, sen saa näyttämään suuremmalta. Yksittäinen valaistu kohta pihassa lisää syvyysvaikutelmaa ja tilan tuntua pienessäkin pihassa. Lisää pieniä valoeffektejä voi kehitellä kausivaloista ja lyhdyistä sekä esimerkiksi valaistusta kasvihuoneesta tai pergolasta.

– Jos pihassa on talvellakin oleskelupaikka tai esimerkiksi ruukkuihin tehtyjä talvi-istutuksia, niitä voi korostaa valolla, Peräinen ehdottaa.

Pihankin voi sisustaa

Nykyaikaiset pihat ovat sisustetumpia ja kalustetumpia kuin menneinä vuosikymmeninä on ollut tapana. Osa puutarhahuonekaluista kestää ulkona sateessa ja pakkasessakin, joten kaikkia oleskeluryhmiä ei välttämättä tarvitse purkaa ilmojen viilenntyä. Kukka-astioita voi hyödyntää ympäri vuoden, mikäli ne kestävät jäätymistä, ja sommitella niihin asetelmia kanervista, syppresseistä, koristekaaleista ja muista talvikasveista.

Valaistu pergola tai kasvihuone sopii oleskelunurkkauksen taustaksi ja samalla tuulensuojaksi. Viihtyisyys ympäri vuoden kannattaa ottaa huomioon jo silloin, kun pihaa suunnitellaan.

– Tärkeintä suunnitteluvaiheessa on miettiä oma tarve, se mihin pihaa tai puutarhaa halutaan käyttää, Riitta Peräinen muistuttaa.

Puita ja pensaita valitessa ja istutusalueita suunniteltaessa tehdään laji- ja värivalinnat myös tulevia syksyjä ajatellen. Peräinen neuvoa miettimään ennen kasvin valintaa huolellisesti, minkä näköinen ja kokoinen se on täysikasvuisena.

– Puiden ja pensaiden taimien kanssa tehdään helposti se virhe, että ne istutetaan joko liian lähelle toisiaan tai sellaiseen kohtaan, jossa ne eivät voi kasvaa suuriksi – esimerkiksi liian lähelle rakennusta tai varjostamaan pihan aurinkoisinta nurkkausta, hän huomauttaa.

Sama koskee istutusaluetta, jonka toivotaan kukkivan kevästä pitkälle syksyyn. Iso yhtenäinen istutusalue on näyttävämpi ja pihan hoidon kannalta helpompi kuin pienet kukkapenkit siroteltuna sinne tänne, mutta aluetta ei kannata ahtaa liian täyteen. Havut, pensaat ja suurikokoiset perennat tarvitsevat tilaa juuristolleen.

Puutarhassakin trendinä on nykyään luonnon monimuotoisuus. Se tarkoittaa elintilan tarjoamista mahdollisimman monille luontokappaleille; niinpä sekä pihan suunnittelussa että hoidossa on muodikasta huomioda myös linnut, siilit, kotipuutarhurin apulaisina toimivat pikkuötökät ja muut suojaa ja ravintoa kaipaavat lajit.

Puutarhatöitä pakkasiin asti

Syksy on puutarhassa tulevan kesän valmistelun aikaa. Istutuksiin se sopii loistavasti, sillä monet kasvit lähtevät parhaiten kasvuun, kun kosteutta on riittävästi. Astiataimia ➤

Erinomaista kasvuvoimaa syysistutuksillesi

KotiPihan
puutarhatuotteet

Laadukkaat kotimaiset mullat & lannoitteet puutarhasi kukoistukseen.

Saatavilla 500 tai 1000 litran suursäkinä.

Tutustu valikoimaan verkkokaupassamme ja tilaa!

kotipihan.fi

KotiPihan PuutarhaTaika

Ammattitaidolla kompostoitu ravinteikas hevosenlanta

Lisää maahan runsaasti ravinteita ja orgaanista ainesta ja parantaa maan rakennetta.

Hidasliukoiset ravinteet parantavat maan kasvukuntoa pitkäkestoisesti. Syksyllä maahan lisättyä seuraavan kauden kasvu on vehreämpää.

Näin käytät PuutarhaTaikaa
Puiden ja pensaiden alle 1-2 cm, kukkapenkkiin ja kasvimaalle 5 cm kasvukerrokseen sekoittaen. Sopii myös hyötykasveille

- Piharakentaminen
- Salaoja- ja sadevesijärjestelmät
- Maanrakennustyöt
- Vaihtolavat

Ota yhteyttä ja kysy lisää! 0400 746 745

Pirkanmaan Kone- ja Huoltopalvelut

Hopeatie 17, 33470 Ylöjärvi
www.pkhpalvelut.fi

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Mielensäpahoittajia ja sokerinlainaajia

Naapureissa on aina riittänyt aihetta huumorille. Teppo Tulppu, Ned Flanders, Mielensäpahoittaja – aineksia riittää moneen arkkityyppiin. Naapuruussuhdetta on vaikea päästä pakoon. Ei siis ihme, että naapurien käytös herättää helposti tunteita, oli se sitten huvitusta tai suuttumusta. Vaikka naapuri on läheinen, häntä harvoin pääsee itse valitsemaan.

Mihin naapuria sitten oikein tarvitaan, muuhun kuin sarjakuviin ja sketseihin? Luvan kysymiseen ainakin: Tietyt rakennustyöt omalla tontilla edellyttävät naapurin kuulemista. Puista ja pensaista tonttien rajalla olisi hyvä sopia naapureiden välillä. Jos lähellä tontin rajaa sijaitsee rakennus naapurin puolella, se tulisi ottaa huomioon esimerkiksi grillikatosta rakentessa paloturvallisuuden kannalta. Grillien savut tai vaikkapa paljusta tyhjennettävät vedet pitäisi ratkaista niin, etteivät ne kulkeudu naapurin tontille.

Kun vierekkäin eletään, riidoilta ei välttämättä voi täysin välttyä. Tämä näkyy viranomaispuolellakin: Naapurin tien käyttäminen ja erilaiset rakennelmat tontilla ovat yleisiä rikosilmoitusten syitä. Kovat äänet aikaisin aamulla tai myöhään illalla jakavat mielipiteitä, ja ylipäättään naapuruudessa törmäävät erilaiset tavat elää. Olisikin tärkeää pystyä ensisijaisesti keskustelemaan kasvotusten keskenään yhteisistä asioista. Kun naapurin toiminta ärsyttää, hyvät kommunikointitaidot ovat kullannarvoiset, niin kuin missä tahansa muussakin ihmissuhteessa. Vaatimuslistan sijaan naapuria olisi hyvä lähestyä valmiina kertoamaan omasta kokemuksestaan ja kuulemaan toisen näkökulma.

Vaikka joskus on syytä ottaa poliisi mukaan, suurimmassa osassa naapureiden välisiä ri-

toja ei ole kyse rikoksesta tai edes rikkomuksesta. Jos riita ei lienny, on mahdollisuus kääntyä naapuruussovittelun puoleen. Sovittelua tarjoaa esimerkiksi Naapuruussovittelun keskus. Sovittelun keskeisiin periaatteisiin kuuluvat dialogisuus, sovittelijan puolueettomuus ja keskustelun luottamuksellisuus. Oikeassa oleminen tai sen todistaminen on harvoin hedelmällinen tavoite riidassa, ei myöskään naapuruusriidassa. Sen sijaan jo huolensa kanssa kuulluksi tuleminen voi auttaa kohti sopuisaa yhteiseloa.

Naapuruutta voi lähestyä myös hyvän lähimmäisyyden näkökulmasta. Mitä se on tässä ajassa? Se voi olla tyypillistä sokerin lainaamista naapurille lähikaupan ollessa kaukana tai kiinni. Se voi olla turvallisena aikuisena toimimista, kun päivän jälkeen naapurin koululainen tulee yksin kotiin, ja avain onkin unohtunut repusta. Se voi olla lumitöissä auttamista tai kukkapenkin kastelua lomamatkan aikana. Se voi myös olla yes in my backyard -asennetta, kun uutta kehitysvammaisten palvelukeskusta kaavoitetaan kunnassa.

Yhteiskunnallisen kriisinsietokyvyn kannalta naapurustot voivat muodostua tärkeiksi yhteisöiksi. Riittäisikö porakaivosta vettä toisillekin vesikatkon yllättäessä? Voisiko naapuri tulla lataamaan puhelimensa, jos aurinkopaneelit toimivat sähkökatkosta huolimatta? Pitäisikö naapurin pappaa käydä moikkaamassa, kun myrsky tukki tiet eikä kotihoito päässyt käymään? Häiriötilan ei tarvitse olla pitkä ja vakava, että päivittäinen elonpiiri supistuu. Silloin korostuu, onko naapureina tavattu olla mielensäpahoittajia vai sokerinlainaajia.

voi Riitta Peräisen mukaan istuttaa milloin tahansa maan ollessa sula, mutta syksyllä kastelusta on vähimmin vai-vaa.

Ainoastaan paljasjuuriset kasvit sekä jotkin hyvin her-kät lajit, kuten pensasmustikat, täytyy istuttaa keväällä ja havut mieluiten jo syyskuussa, jotta ne ehtivät juurtua en-nen maan jäätymistä. Myös perennapenkkiä kunnostus kuuluu syksyyn.

– Helppo nyrkkisääntö on, että keväällä kukkivat peren-nat jaetaan syksyllä ja syksyllä kukkivat keväällä, Peräinen neuvoo.

Kevään sipulikukat ovat syksyn tärkein istutustehtävä, jos haluaa kukkivan pihan huhtikuusta alkaen. Sipulit kannattaa laittaa vasta kylmään maahan, jotta ne eivät ala pyrkiä pintaan vielä syksyllä. Niiden istutuskausi jatkuu maan jäätymiseen asti.

Syyslannoitus taas suositellaan tehtäväksi jo elokuussa, koska kasvit alkavat silloin kerätä ravinteita seuraavaa kas-vukautta varten.

– Kun lehdet putoavat, kasvi on jo mennyt lepotilaan eikä enää hyödy ravinteista, vaikka niitä olisi tarjolla. Lan-noitteet jäävät maahan, mutta sade- ja sulavesien mukana ne voivat huuhtoutua pois, Riitta Peräinen selittää.

Syyslannoitteen pitää sisältää kaliumia ja fosforia, mutta ei typpeä, jota kasvit tarvitsevat kasvukauden alussa.

Pensaiden leikkauksia ja haravointia

Useimpia pensaita ja puita voi leikata syksyllä, esimerkiksi viimeistellä keväällä tehtyjä muotoileikkauksia ja pois-taa vioittuneita ja kuivuneita oksia. Loppusyksyn töihin kuuluu myös lehtien haravointi, jonka tarpeellisuudesta esitetään vaihtelevia mielipiteitä.

– Suositelen poistamaan ainakin paksut lehtikerrokset, kuten vaahteran ja tammen lehdet. Niiden alla nurmikko voi homehtua ja tukehtua, Riitta Peräinen neuvoo.

Myös kulkutiet kannattaa puhdistaa lehdistä, jotka voivat syysstateiden kastelemina olla petollisen liukkaista. Sen sijaan nurmikoille, perenna-aluille, kasvimailla ja pensaiden alle voi hyvin jättää ohuen kerroksen lehtiä, mielellään ruohonleikkurilla silputtuna, lisäämään mul-takerrosta ja suojaamaan kasveja pakkaselta.

Varsinainen kasvien talvisuojaus riippuu lajista sekä odotettavissa olevasta lumimäärästä. Niissä osissa maata, joissa lumipeite on aina paksu, talvisuojausta ei paljon-kaan tarvita. Sen sijaan Etelä-Suomen vähälumisilla seu-duilla arimmat kasvit, kuten jaloruusut kannattaa suojata havuilla. Se tehdään kuitenkin vasta, kun talvi on tuloil-laan ja maa alkaa jäätyä kovaksi.

Muista ainakin nämä:

Elokuu: Tee syyslannoitus sitä tarvitseville kas-veille, jaa keväällä kukkivat perennat, kunnosta perennapenkit.

Syyskuu: Jos haluat istuttaa havukasveja, tee se nyt. Mieti talven tunnelmavalojen sijoittelu. Mieti, keksisitkö jotain uutta syksyn iloksi.

Lokakuu: Poista kukkaruukuista ränsistyneet kevätkukat ja laadi tilalle talvi-istutukset. Haravoi paksut lehtikerrokset pois nurmikolta ja puhdistaa kulkutiet lehdistä. Korjaa hyötykasvien loppusato.

Marraskuu: Istuta viimeiset sipulikukat. Suojaa arimmat kasvit havuilla, kun maa on jäänytynyt. ■

KONETYÖT JA KULJETUKSET VUODESTA 1958

WWW.KONELEINO.FI

Kone- ja Kuljetus Leinonen Oy

HOIDAMME AMMATTITAITIDOLLA

- Maanrakennustyöt
- Hiekka-, sora- ja multatoimitukset
- Vesistökuljetukset, **rannan ruoppaukset ja niitot**
- Siirtolavoja lastattavaksi, jätteiden kuljetus
- Rakennusten purkutyöt koneellisesti
- Autokuljetukset
- Toimitamme energiahaketta

OTA YHTEYTTÄ!

Saku Leinonen
0400 732 441

koneleino@phpoint.fi

MONIPUOLISET PALVELUT KIINTEISTÖLLESI

SALAOJAREMONTTI

Laadukas salaojajärjestelmä on investointi kiinteistön arvon säilyttämiseen ja asumismukavuuden parantamiseen. Oikein toteutettuna se suojaa rakennuksen rakenteita kosteudelta ja ehkäisee vesi- ja kosteusvaurioiden syntymistä.

PIHARAKENTAMINEN

Hanki uusi tai remontoitu piha avaimet käteen -taktiikalla. Teemme kaiken kokoiset pihatyöt, pihan perustukset, piha- ja viher- rakentamisen sekä kulkuväylät, jotta valmis piha vastaa kaikkiin käyttötarpeisiin. Kauttamme saat myös pihasuunnittelijan.

MAANRAKENNUS

Maanmuokkaustyöt, vesi- ja viemäryöt sekä pumppaamot, kunnallistekniikka, ulkopuolisten lämpöjohto ja käyttövesikanavien saneeraukset, maalämpötyöt, yleiskaapelointi ja sähköauton latausinfra.

TALVITYÖT

Modernin roudansulatusvaunumme avulla sulatamme routaisen maan nopeasti ja turvallisesti, jotta rakennus ja korjaustyöt voivat jatkua ilman viivytyksiä ja raskaita koneita.

Pyydä kartoituskäynti!

0400 131 363
info@pmp-asennus.fi

PMP
asennus

WWW.PMP-ASENNUS.FI

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotitalkkari auttaa, kun talon ylläpito käy liian työlääksi

Pihatyöt ja muut kodin ylläpitotoimet ovat monille omakotiasujille mukavaa puuhastelua, mutta vaativat myös melkoisesti aikaa ja jaksamista. Ei siis mikään ihme, että omakotitalkkareiden palvelujen kysyntä on ollut viime vuosina vain kasvussa.

Vaikka vuodenajat vaihtuvat, omakotitalossa tekemistä riittää. Talvella työllistävät esimerkiksi lumityöt, kesällä nurmikon leikkuu ja muut puutarhatyöt, syksyllä taas pensassavotta ja lehtien haravointi – ja joillain vielä kaiken muun päälle klapien teko ja sisään kantaminen. Näiden ohella omakotiasujan on huolehdittava toki myös kotinsa siivouksesta, monenlaisista asioinneista ja pienistä korjauksista niin talon sisä- kuin ulkopuolellakin.

Vähemmälläkin saisi päivänsä täytettyä! Asiaa ei helpota se, että usein noiden askareiden tekoa voi vaikeuttaa sairaus, korkea ikä tai jokin muu pysyvä tai väliaikainen este. Joku saattaakin jo harkita talonsa myyntiä, mikäli sen ylläpito alkaa käydä liian kuormittavaksi.

Muuttaminen ei ole kuitenkaan ainoa ratkaisu ongelmaan. Avuksi voi ottaa omakotitalkkarin – mikäli sellainen vain omalta alueelta sattuu löytymään.

Omakotiyhdistykset ylläpitäneet talkkaritoimintaa

Omakotitalkkaritoiminta on ollut Varsinais-Suomessa vahvaa, toteaa **Harri Nurmi**, Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirihallituksen puheenjohtaja. Hän on ollut mukana toiminnassa vuodesta 2001 alkaen, jolloin piiriyhdistys oli jo aloittanut talkkaritoiminnan koordinoinnin paikallisyhdistystensä tueksi. Oma-

kotiasujien talkkaripalvelujen tarve oli tuolloin havaittu jo Suomen Omakotiliiton tasolla, mutta kaikilla paikallisyhdistyksillä ei ollut resursseja järjestää palveluja jäsenilleen itse.

– Silloin työllistämispuna oli projektiraha, joka saatiin vuodeksi tai kahdeksi vuodeksi. Samalla työntekijöiden palkkakuluihin yhdistys sai palkkatukea, Nurmi kertoo.

Työntekijät on olleet pääosin pitkäaikaistyöttömiä, jotka on työllistetty paikallisyhdistyksille omakotitalkka-

reiksi työllistämistuen eli palkkatuen avulla. Näin yhdistyksille ei ole koitunut mahdollisia kuluja toiminnan pyörittämiseen, ja yhdistysten jäsenille on voitu tarjota tarpeellisia palveluja avuksi talon ja tonttien ylläpitoon. Nurmi lisää omakotiyhdistysten toimivan omakotitalkkareiden virallisena työnantajana. Piirijärjestön tuella myös asiaan kuuluvat vastuu- ja tapaturmavakuutukset ovat hoituneet sujuvasti yhdistyksille.

- Jos omakotitalkkari tekee asiakkaan luona tahattoman vahingon, meidän vakuutus on tarvittaessa turvana korvaamaan sen.

Omakotitalkkarilta edellytetään monipuolista osaamista

Nurmi on ollut aktiivisesti mukana omakotitalkkaritoiminnan organisoinnissa jo yli 10 vuoden ajan. Hän toteaa talkkaripalveluiden kysynnän olleen vain kasvamaan päin.

- Parhaimmillaan tässä Varsinais-Suomen piirissä on ollut yli 50 omakotitalkkaria töissä. Viime vuonna kin meillä oli kolmisenkymmentä talkkaria.

Asiakkaat ovat arvostaneet talkkaripalveluja, mutta myös omakotitalkkarit itse ovat kokeneet työnsä mieluiseksi. Piirijärjestön edustajana Nurmi on ollut haastattelemassa useita heidän talkkareistaan ja myös vastaillut tehtävästä kiinnostuneiden yhteydenottoihin.

- Työ on hyvin itsenäistä ja vapaa- ta. Vaikka talkkarilla on työnohjaaja, hän ei pyöri selän takana.

Olipa kyseessä sitten hiekoitus tai lumityöt, haravointi tai pensaiden leikkuu tai vaikkapa terassin tervaus, omakotitalkkari pääsee hyödyntämään taitojaan ja kokemustaan muiden hyväksi.

- Henkilöstä riippuen klapeja on hakattu ja kannettu sisälle, Nurmi toteaa. Vaikka kaikilta omakotitalkkareilta edellytetään tuki jonkinasteista kädentaitoa ja kykyä monenlaisiin tehtäviin, hän huomauttaa osan heistä olevan hyvinkin käteviä käsistään. Varsinaista ammattitaitoa omakotitalkkarin tehtävä ei kuitenkaan vaadi.

- Oli eräskin henkilö, joka osasi korjata ruohonleikkureita, mutta osatyökykyisenä ei voinut olla enää niissä hommissa. Hän pystyi kuitenkin tekemään näitä töitä, mitä meillä oli tarjota.

Tärkeä apu kotona asumisen helpottamiseen

Nurmi arvioi omakotiasujien kaipaavan talkkariapua eniten esimerkiksi haravointiin, nurmikonleikkukseen ja pensaiden leikkaamiseen. Monet asiakkaista ovatkin tyyppillisesti iäkkäitä henkilöitä, joilta kodin tai mökin pihatyöt ei enää onnistuisi aivan omin voimin.

- Asiakkaat ovat pääasiassa sellaisia, että jos talkkaritoimintaa ei olisi,

osa heistä olisi aikamoisessa pulassa, Nurmi huomauttaa.

Esimerkiksi jalkavaivainen ei välttämättä pysty enää tekemään kodin puutarhanhoitoa tai nurmikonleikkuuta omin voimin. Omakotitalkkari voi puolestaan istuttaa kukatkin asiakkaan puolesta, jos on tarve.

Kotitalkkaripalveluiden avulla voidaan auttaa ihmisiä, jotka pärjäävät muuten kotonaan hyvin, mutta eivät jaksakaan tehdä raskaampia kotitöitä, Nurmi summaa. Palvelut ovat siis merkittäviä myös yhteiskunnan tasolla: se, että henkilö pysyy asumaan kotonaan omakotitalkkarin palvelujen tuella, tulee yleisesti ottaen edullisemmaksi kuin tämän siirtyminen laitoshoitoon.

- Autetaan pihahommissa, pestään ikkunoita, käydään kaupassakin, hän mainitsee esimerkkinä.

Aivan kaikkea omakotitalkkarit eivät kuitenkaan voi tehdä:

- Omakotitalkkari tekee sellaisia töitä, joita asukas itsekin tekisi normaalitilanteissa. Ammattitaitoa vaativia töitä ei tehdä, Nurmi painottaa. Esimerkiksi sähköasennukset, katolle kiipeäminen tai isojen pihapuiden kaato on siis syytä jättää niihin erikoistuneiden ammattilaisten tehtäväksi.

Kotitalkkaripalveluiden kysyntää riittää

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirissä omakotitalkkaritoimintaa on järjestetty nyt vähän yli 20 vuoden ajan. Nurmi toteaa palvelun olleen pidetty. Liiton paikallisyhdistysten omakotitalkkarit palvelevat kuitenkin vain jäseniä; kyseessä ei ole siis kaupallinen palvelu.

Kentällä riittää silti Nurmen mukaan kysyntää laajemminkin, myös kaupallisille toimijoille. Hänenkin kotikaupungissaan Liedossa kylätalkkarina toimii yksityinen yrittäjä.

- Kyllä niitä hänenkin palveluita tarvitaan. Mekin olemme antaneet hänelle töitä, joita meidän talkkarimme ei voi tehdä.

Nurmi arvioi omakotitalkkareita olevan eniten Etelä-Suomessa, etenkin Varsinais-Suomen ja Uudenmaan alueella. Mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä vähemmän talkkaripalveluja on ollut tarjolla. Tarvetta palveluille kuitenkin on riittämiin. Hän kertoo ohjeistaneensa viime aikoina myös muiden piiriosastojen paikallisyhdistyksiä eri puolella Suomea talkkaritoiminnan käynnistämässä.

Keski- ja Pohjois-Suomessa talkkaripalveluita tarjoavat usein yksityisyrittäjät toiminimellä. Myös monet omakotiyhdistykset ovat Nurmen mukaan järjestäneet talkkaripalvelunsa toiminimiyrittäjän avulla. Vaikka se vaikuttaakin palveluiden hinnoitteluun, sillä hintaan on sisällytettävä muun muassa arvonlisävero, monille tärkeintä on, että talon ylläpitoon on ylipäättään mahdollista saada kaivattua apua.

APUA ARKEEN ITSELLESI TAI LÄHEISELLESI!

Asiakkaallamme oma työntekijä.

KOTIPALVELU ANNI JA ONNI OY

Ikäihmisille palvelu arvonlisäverottomana.

040 68 45 145
tarja@annijaonni.com
www.annijaonni.com

Fysioterapiaa jaloista alkaen

Fysioterapia, alaraajafysioterapia, faskiamanipulaatio, lymfaterapia, tukisukat ja tukipohjalliset.

fysioterapia
askeleet

050 345 0246, info@ftaskeleet.fi
Tampereentie 23, 37500 Lempäälä
www.ftaskeleet.fi

Pekka
82 vuotta

Ikääntynyt
Muistisairas
Musiikin ystävä
Isä
Innokas kortinpelaaja
Hiihtäjä

Ilon ja elämän täyteistä arkea ikäihmisille

Laadukasta ihmisen kokoista virkistys- ja hoivapalvelua.

Työntekijämme ovat ammattilaisia ja valmiita auttamaan juuri sinua!

Ota rohkeasti yhteyttä ja kysy lisää, kartoituskäynnin teemme maksutta!

Mirkku 040 411 7931
Nico 050 361 0858
mirkku.lumijarvi@vendla.fi

ALUEENA ORIVESI JA LÄHIKUNNAT.

Lisätietoja www.vendla.fi

KOTISAIRAANHOITO JA KOTIHOITO
SEKÄ KOTIHOIDON TUKIPALVELUT

APU HELKA OY
Apuna arjessa

050 470 9518 • info@apuhelka.fi • www.apuhelka.fi

Tutkitusti vaikuttava
hoivapalvelu

Gubben avulla läheisesi saa kiireetöntä, säännöllistä ja turvallista hoivaa aina tutulta Gubbe-avustajalta, kotiin tai palvelutaloon. Kuulumiset omaiselle joka käynniltä.

044 724 6007, asiakaspalvelu@gubbe.com
www.gubbe.com Meillä käy palveluseteli!

KOODILLA: #omakoti saat
-10% ensimmäisestä laskusta!

Gubbe

Asianajopalvelua kiinteistöasioissa

LINDBLAD

Puh. 020 749 8150
Helsinki • Mikkeli • Lappeenranta • Imatra • Joensuu • Tampere

www.lindblad.fi

VAIHTOLAVOJEN VUOKRAUS
TALOYHTIÖIDEN JA YKSITYISTEN TALKOOLAVAT
HIEKKA, SORA JA MULTAKUORMIEN KULJETUS
PIRKAN KULJETUS OY
EKI YLINEN / 0400 642360 | WWW.PIRKANKULJETUS.FI

MATOT PUHTAAKSI!
PESU KAKSIKKO OY

Pesemme kaikkia vesipestäviä mattoja.
Laakavesipesut, konepesut
myös täkit ja petauspatjat

PUH. (03) 356 2007
Avoinna ma-pe 9–17

Osuusmyllynkatu 5 C 1, Messukylä, Tampere
www.pesukaksikko.fi

Työllistämispalveluiden uudistus vaikutti talkkaritoimintaan

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirijärjestön alueella on parhaimmillaan ollut työssä yli 50 omakotitalkkaria, joiden varsinaisena työnantajana on ollut omakotiyhdistys, jonka alueella talkkari toimii. Viime vuonakin työssä oli Harri Nurmen mukaan yli 30 omakotitalkkaria.

Tilanne on nyt oleellisesti muuttunut. Työllistämispalvelut siirtyivät vuoden alusta valtion TE-keskuksilta kuntien vastuulle. Siinä missä piirijärjestö aiemmin asioi keskitetysti TE-toimiston kanssa ja määräraha omakotitalkkarin palkkaamiseen tuli valtiolta, nyt yhteistyökumppanina onkin 27 kuntaa. Muutos ei sujunut aivan nikotteluitta.

Nurmi kertoo jokaisen kunnan vastaavan nyt oman budjettinsa kautta kuntansa työttömien työllistämiseen liittyvistä kuluista. Kulujen arviointi on ollut kuitenkin osalle kunnista haastavaa. Sen seurauksena yhdistykset eivät ole saaneet enää palkkatukea samassa mitassa kuin aiemmin työllistääkseen paikallisia pitkäaikaistyöttömiä omakotitalkkareiksi.

– Osa kunnista on ilmoittanut, että palkkatukea varten ei ole määrärahaa. Osa kunnista on taas ilmoittanut, että entisen 100 %:n palkkatuen sijasta saatavilla on vain 50 % tai 70 % palkkatukea. Ja osa kunnista ei anna mitään työllistämistukea enää yhdistyksille, hän ihmettelee.

Vaikka vuodenvaihteessa tapahtuneet muutokset työllistämispalveluissa ja palkkatuessa ovat aiheuttaneet katkoja talkkaritoimintaan, Nurmi vakuuttaa, että tarkoituksena on jatkaa palvelua mahdollisuuksiensa mukaan.

– Työntekijöiden osalta uskon, että se oli hyvä parannus. Nyt aluetoimistoja on kuntien alueella, kun ennen palveluja oli vain Salossa ja Turussa, ja työntekijät menivät sinne. Työnantajan osalta muutos on ollut enemmän haasteellinen, hän pohtii. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Lajittelu kannattaa myös kodin ulkopuolella

Toimivalla jätehuollolla on suuri yhteiskunnallinen vaikutus, jota harva tulee ajatelleeksi. Jätehuolto on ympäristöterveyttä, ja jätteistä tullut arvokasta raaka-ainetta, jota kannattaa kuljettaa yli valtiorajojenkin. Omakotiasuja voi kantaa kortensa kekoon noudattamalla lajitteluohjeita, mutta kodin lisäksi lajittelua olisi hyvä päästä tekemään myös muissa arjen ympäristöissä.

– Lajittelua voidaan edelleen petrata. Asuinkiinteistöillä on aivan huikeat lajittelumahdollisuudet, ja ne ovat parantuneet koko ajan, toteaa Suomen Kiertovoima ry KIVO:n toimitusjohtaja, DI **Jutta Laine-Ylijoki**. Esimerkiksi yleinen yhdyskuntajätteen kierrätysaste on Suomessa hänen mukaansa nousemaan päin. Tekemistä olisi lähinnä muovin ja puupakkausten lajittelussa.

Kirimiseen olisi vielä aihettakin. Tilastokeskuksen mukaan Suomen yhdyskuntajätteen kierrätysaste oli vuonna 2024 noin 44,6 prosenttia. EU puolestaan on asettanut jäsenvaltioilleen yhdyskuntajätteiden kierrätystavoitteet: 55 % vuoteen 2025 mennessä, 60 % vuoteen 2030 ja 65 % vuoteen 2035 mennessä.

– Suomi on niistä joltain osin perässä, mutta niin on moni muutkin maa, huomauttaa Laine-Ylijoki. Asiaan vaikuttavat hänen mukaansa muun muassa elintapojen muutokset:

– Suomessa on ollut perinteisesti erittäin korkea paperinkierrätysaste. Paperin käyttö on vähentynyt, joten myös sen vaikutus kokonaisasteeseen on vähentynyt.

Vaikka kotitalouksien rooli korostuu usein julkisessa keskustelussa, hän muistuttaa, ettei kierrätystavoite koske vain kotitalouksia. Yhdyskuntajätettä tuottavat kaikki ihmisten toiminnot niin työpaikoilla kuin vapaa-ajallakin.

– Ihmiset eivät todellakaan pysty sitä kierrätysprosessia yksin tekemään, vaan koko arvoketju osallistuu kierrättämiseen.

Keräyksen ja kierrätyksen oltava kustannustehokasta

Laine-Ylijoki muistuttaa, ettei kierrätysaste ole välttämättä yksi ja ainoa tavoite, vaan asiassa on huomioitava myös resurssiviisaus, ympäristövaiikutukset ja toiminnan kustannukset.

– Kuljetus ja keräys ovat niin kalliita infroja, että ihan pienillä määrillä se ei ole kannattavaa. Jotta kierrätyksestä saadaan kustannustehokasta toimintaa, jätteitä on oltava riittävästi saatavilla. Yksittäisten henkilöiden kustannukset eivät saa karata aivan taivaisiin, hän toteaa.

Jonkin yksittäisen haja-asutusalueen asukkaat

saattavat ihmetellä, miksei heilläkin ole omaa keräyspistettä. Jos keräyspisteitä sijaitsisi kuitenkin joka haja-asutusalueella, myös kustannukset nousisivat korkeiksi. Jätteenkeräyspalvelut maksetaan viime kädessä kuluttajan kukkarosta; tuottajayhteistyö näkyy siis suoraan tuotteiden hinnoissa.

– Se monesti unohtuu, että tässä koko ajan optimoidaan ihmisten jätehuoltomaksuja.

Samalla keräysverkoston tulee kuitenkin olla riittävä ja helposti saavutettava. Esimerkiksi Laine-Ylijoki nostaa pakkausjätteen keräysvelvoitteen, joka laajeni vuonna 2024 koskemaan myös yli neljän huoneiston kiinteistöjä. Se ei suinkaan heikentänyt kauppohen pihalla olevien Rinki-pisteiden suosiota, vaan kerätyn jätteen määrä on hänen mukaansa vain kasvanut.

Biojätteen erilliskeräys vaikuttanut positiivisesti

Kun lajittelu tehdään mahdollisimman helpoksi – kustannusviisautta unohtamatta – ihmiset myös lähtevät siihen mukaan, toteaa Laine-Ylijoki. Sama »

**KALLIO- JA
SORAKIVI-
AINEKSIA
TOIMITETTUNA:
Pirkanmaan alueella**

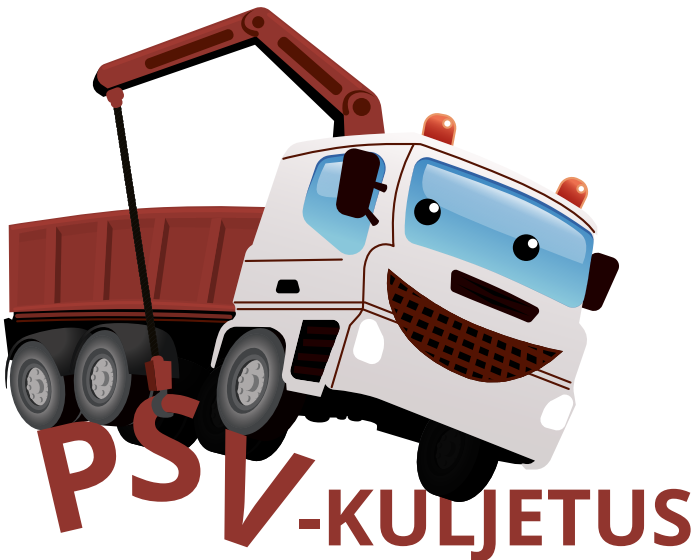
Myös vaihtolavapalvelut!

Puh. 020 161 6240

**Hämeen Kuljetus Oy • Tampere
www.hameenkuljetus.fi**

KULJETUKSEN AMMATTILAISET PALVELUKSESSASI

**JÄTELAVA-, NOSTO- JA
KULJETUSPALVELUT**

**Ammattitaidolla
ja joustavasti**

**0400 622 938 • 050 477 9474
info@psvkuljetus.fi**

www.psvkuljetus.fi

koskee hänen mukaansa biojätteen erilliskeräystä.

Vuoden 2024 heinäkuusta alkaen kaikissa yli 10 000 asukkaan taajamissa oli aloitettava biojätteen erilliskeräys tai kompostointi – myös omakotitaloissa.

Laine-Ylijoki kertoo biojätteen erilliskeräyksen olleen iso askel: biojäte on painavaa ja helpottaa siten tuntuvasti massaperustaisen kierrätystavoitteen saavuttamista, toisin kuin esimerkiksi kevyet muovipakkaukset.

Vaikka biojätteiden lajittelussa on hänen mukaansa vielä kehitettävää, suunta on jo oikea. Sekajätteen koostumusta mitataan säännöllisesti, ja tuoreimmissa mittauksissa on jo nähty biojätteen määrän sekajätteessä vähentyneen selkeästi.

– Biojätettä päätyy noin 100 000 tonnia vähemmän sekajätteen joukkoon verrattuna vuosituhanen alkuun.

Kimpparatkaisut ja yhteisöllisyys avuksi jätehuoltoon

Mitä lähempänä ja helpommin saatavilla jätteenkeräyspiste on, sitä todennäköisemmin jätteet löytävät tiensä oikeaan paikkaan. Laine-Ylijoki muistelee 400 metrin olevan joissain yhteyksissä todettu maksimietäisyys, jonka päähän ihmiset viitsivät vielä jätteensä kuljettaa.

– Tietyllä tavalla jätteet tупpaavat menemään sinne, missä niitä helpoiten pääsee eroon.

Tämä edellyttää kuitenkin toimivaa infraa. Lisäksi jätteenkeräyspisteiden sijoitteluun vaikuttavat kuntien rakennusmääräykset ja asemakaava. Joillain alueilla ratkaisua onkin haettu esimerkiksi pientaloalueiden yhteisistä korttelikeräyksistä.

– Myös biokimppaa on joillain alueilla aika paljon käytössä. Sen on oikein hyvä ratkaisu, Laine-Ylijoki toteaa.

Hän painottaa siisteyden ja ympäristöterveyden ylläpidon tärkeyttä jätekimppojen osalta. Pientaloalueiden yhteisistä kimpparatkaisuihin, olipa kyse sitten bio- tai sekajätteestä, on ilmoitettava paikalliseen jätehuolto-yhtiöön ja varmistettava, että ratkaisu on kunnan rakennusmääräysten mukainen.

– Ja jonkun pitää huolehtia, että ympäristö pysyy siistinä ja jätemaksu tulee maksetuksi, Laine-Ylijoki muistuttaa.

– Kiinteistönomistajan vastuulla on myös sen jätehuoneiston siisteys ja ylläpito, ja että se on työturvallinen kuskille.

Puutarhajäte helposti keräykseen kimppalavalla

Puutarhajätteen käsittely on varsinkin syksyisin monen omakoti-asujan päänsärky. Haravointijätettä, risuja ja oksia kun voi kertyä yllättävänkin suuria määriä.

Alueelliset jätehuolto-yhtiöt tarjoavat syksyisin usein pidennettyjä jäteasemien aukioloaikoja ja erilaisia kampanjoita, jotta puutarhajätteestä päästään eroon vaivattomasti. Jotkut niistä otavat risut, oksat ja lehdet vastaan jopa veloitusetta.

Laine-Ylijoki huomauttaa osalla pientaloasujista voivan olla kompostori puutarhajätteitä varten. Hän muistuttaa, että silloin biojätettä varten on kuitenkin tehtävä erillinen komposti.

– Se, mitä ehkä suosittelisin ja mitä tällä seudulla on harrastettu, on että otetaan keväisin ja syksyisin lava, joka täytetään yhdessä.

Yhteinen jätelava ja talkoot ovat olleet Laine-Ylijoen omalla pientaloalueella tapana jo 25 vuotta. Hän kertoo asukkaiden tilaavan lavan keväällä vähän ennen äitienpäivää ja syksyllä ennen isänpäivää. Näin kaikki kimpan yhdeksän taloa saavat puutarhajätteensä helposti toimitettua keräysasemalle, eikä kenenkään tarvitse ryhtyä kuljettelemaan niitä vaivalloisesti omin päin.

– Siinäkin voi kimppoja hyödyntää. Olen huomannut, että niitä täällä harrastetaan. On välillä sekajätelavakin, jos ihmiset haluaavat siivota varastojaan.

Lajittelun esteenä usein tilan puute

On valitettava tosiasia, että jos jokin asia ei hoidu arjessa sujuvasti, se jää usein tekemättä.

Monen eri jätelajin lajittelu vaatii kodissa melkoisesti tilaa, ja Laine-Ylijoki arveleekin sopivan tilan puutteen voivan olla yksi lajitteluintoa rajoittava tekijä. Lajittelumahdollisuuksien parantaminen voidaan ottaa nykyisin huomioon keittiö- tai kotiremontin yhteydessä.

Toinen lajittelun rajoitteeksi koettu asia on yleisesti liittynyt fasilitetteihin. Laine-Ylijoki toteaa, ettei keräyspisteen etäisyyttä voi kuitenkaan enää käyttää tekosyynä. Etenkin taajamissa, mutta myös useimmilla haja-asutusalueilla keskeisimpien jätelajien lajittelu on jo hänen mukaansa helposti tehtävissä.

Vaarallistenkin jätteiden osalta neuvoja ja vinkkejä on saatavilla ottamalla yhteyttä paikalliseen jätehuoltotoimijaan. Laine-Ylijoki huomauttaa lajitteluohjeiston myös yksinkertaistuneen:

– Muovipakkauksia ei tarvitse enää pestä, niiden lajittelua on helpotettu. Eikä niitä tarvitse kuivatella tiskialtaassakaan.

Hän toteaa ihmisillä olevan kuitenkin lajittelun lisäksi arjessa paljon muitakin velvoitteita. Itseen kohtaan kannattaa olla siis armollinen, ja aloittaa edes pienistä asioista:

– Riittää, että tekee parhaansa. Jos olet lajitellut nyt sen kolme pakkausta, niin ensi vuonna sitten vaikka neljä.

Lajittelu tavaksi muuallakin kuin kodeissa

Vaikka kotitalouksien lajittelumahdollisuudet ovat nykyisin hyvällä mallilla, Laine-Ylijoki kaipaisi samaa myös muualle. Lajittelu pitäisi hänen mukaansa saada mahdolliseksi ei vain kotitalouksissa, vaan myös työpaikoilla ja julkisissa tiloissa – eli kaikkialla missä ihmiset sitten liikkuvatkin.

– Se on ainoa, jolla mahdollistetaan laajat kierrot ja riittävä jätemäärien saatavuus.

Vaikka kotitalouksien rooli on julkisessa keskustelussa korostunut, hän muistuttaa ihmisten viettävän kotonaan lopulta vain pienen osan päivästä. Jätettä syntyy kuitenkin muuallakin.

Yhtä lailla olisi tärkeää muistaa jätehuollon olevan vain kuluttamisen päätepiste: sen kohdalla kaikki resurssit on jo käytetty, Laine-Ylijoki muistuttaa. Positiivista muutosta onkin haettava yhtä lailla ihmisten kulutustottumuksista ja yritysten tuotesuunnittelusta.

– Kestävässä kehityksessä se fokus ei saa olla vain siinä jätteessä, vaan niissä muissa valinnoissa ja tekemisessä.

Suomen Kiertovoima edustaa julkista jätehuoltoa ja kuntien 33 jätelaitosta. Lisätietoja: www.kivo.fi. ■

KIERRÄTYSKESKUS

NEKALA - Vihiojantie 2
Ma-Pe 9-18 La 10-18

LIELAHTI - Harjuntausta 3a
Ma-Pe 9-18 La 10-18 Su 12-17

Tilaa nouto tavaroillesi numerosta 045 882 4066

Myös edullinen tyhjennyspalvelu!

www.pirkanmaankierratys.fi

Tuholaistorjunta
Tampest

Ripeät ratkaisut
TUHOLAISONGELMIIN
olivat ne pieniä tai suuria
040 758 2910 • info@tampest.fi
www.tampest.fi

Tilaa Talvibio

On ihan ok
kompostoida
vain kesäisin!

Uudessa Talvibio-palvelussamme saat käyttöösi biojäteastian, joka tyhjennetään automaattisesti vain talvikaudella – marraskuun alusta huhtikuun loppuun. Kesällä jatkat kompostointia tuttuun tapaan. Palvelu on saatavilla Pirkanmaalla biojätteen velvoitealueella asuville kompostoijille.

Lue lisää ja tilaa Talvibio-palvelu sivuiltamme
www.pjhoy.fi/talvibio

Ei ylimääräistä muistettavaa
– biojäteastian tyhjennykset
loppuvat automaattisesti
kesän ajaksi

Helpota biojätteen
lajittelua talviaikaan, kun
komposti saattaa jäätä

Pidä kompostointi mukavana
ja mutkattomana
kesäjuttuna

PIRKANMAAN
JÄTEHUOLTO

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Vinkit energia- tehokkuuteen ennen lämmityskauden alkua

Energiatehokkuus alkaa kiinnostaa viimeistään siinä vaiheessa, kun omakotitalon omistaja saa lämmityskauden ensimmäisen energialaskun pöydälleen. Jo ikkunoiden ja ovien tiivisteet vaikuttavat paljon talon energiatehokkuuteen, ja sen myötä lämmityskuluihin ja asumismukavuuteen.

Omakotitalon omistajan kannattaa miettiä kotinsa energiatehokkuutta. Energiatehokkuus koostuu kolmesta asiasta: rakenteiden energiatehokkuudesta, teknisistä järjestelmistä ja siitä, miten käyttäjä itse toimii.

Energiatehokkuuden asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** painottaa, että energian säästäminen on aina tärkeää. Kiinteistönomistajaa motivoivat usein eniten kustannussäästöt: aina kun säästää energiaa, säästää myös

rahaa. Kiinteistönomistajan kannattaa myös varautua yllätyksiin ja ennakoida.

– Energian hinnat ovat pitkässä juoksussa kohonneet ylöspäin, energian hinta oletettavasti kasvaa. Tapahtumat maailmalla voivat muuttaa energian hintaa nopeastikin. Muutama vuosi sitten tuli energiakriisi ja hinta nousi todella nopeasti hyvin korkeaksi. Silloinhan oltiin pulassa laskujen kanssa. Nyt tilanne on on-

neksi parempi.

Hintaheilahtelujen vaikutukset ovat pienemmät energiatehokkaammissa kiinteistöissä. Virtanen kannustaa miettimään energiatehokkuutta pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Toinen näkökulma energiatehokkuuteen on ekologisuus.

– Energiatehokkuudella voi pienentää omaa hiilijalanjälkeä ja resurssien kulumista maapallolla. Vaikka energia olisi puhtaasti tuotettua,

energian säästäminen on ympäristösyiden takia järkevää.

Mieti energiatehokkuutta remontoidessa

Energian säästämiseksi voi tehdä paljon itse. Virtanen kannustaa jokaista kodinomistajaa seuraamaan energian- ja vedenkulutusta.

– Kulutusta kannattaa seurata. Se on kodin omistajan tärkeimpiä toi-

mia. Jos kulutus nousee tai laskee selittämättömästi syystä, se voi kertoa jostain viasta, joka täytyy etsiä ja paikantaa.

Kiinteistön lämmitystapaa Virtanen pitää merkittävänä. Kiinteistöjen ja veden lämmitys on suomalaisissa rakennuksissa suurin yksittäinen energiasyöppö.

– Tilojen ja käyttöveden lämmitys voidaan tehdä eri tavoilla. Monet omakotitaloista ovat suoraväikölämmitteisiä kiinteistöjä. Nykytilapuualla ne eivät ole lämmön tuotannon kannalta kovin energiatehokkaita.

Myös ilmanvaihdolla on iso merkitys kodin energiatehokkuuteen. Ilmanvaihdon suodattimet kannattaa uusia tai puhdistaa vähintään kaksi kertaa vuodessa, jotta järjestelmä toimii energiatehokkaasti ja sisäilma säilyy hyvänä. Vanhemmissa taloissa saattaa löytyä ilmanvaihtojärjestelmiä, jotka eivät kerää lämpöä talteen.

– Remontoitavat talot siirtyvät usein lämpöä talteen ottavaan ilmanvaihtojärjestelmään.

Valitettavasti ilmanvaihdon remontointi on hieman kalliimpaa jälkikäteen, mutta siitä saadaan merkittävää energiasäästöä pitkällä aikavälillä.

Virtanen kehottaakin miettimään energiatehokkuutta aina, kun taloon tehdään rakenteisiin koskevia remontteja.

– Parhaita hetkiä parantaa energiatehokkuutta ovat ne, kun avataan rakenteita jonkin muun toimenpiteen takia, esimerkiksi tehdään jotain seinille tai katolle. Silloin saa kaikista parhaat hyödyt, kun rakennus joudutaan muutenkin avaamaan.

Rakennukseen sinänsä liittymätön energiatehokkuuden asia on asukkaan tapa käyttää rakennusta. Esimerkiksi sisälämpötilalla on suuri merkitys.

– Kannattaa miettiä, voitaasiinko energiankulutusta pienentää asuintottumuksia muuttamalla. Jos on kaksi vierekkäistä, identtistä kiinteistöä, joista toisen sisälämpötila on 2 astetta toista korkeampi, sillä menee melkein 10 % enemmän energiaa tilan lämmitykseen vuoden aikana, Virtanen havainnollistaa.

Tarkkaile ikkunoiden ja ovien tiivisteitä

Ikkunoiden tiivisteet voivat vuotaessaan kasvaa kokoaan suuremmaksi ongelmaksi luomalla ikävän noidankehän.

– Jos tiivisteet vuotaa, se aiheuttaa vetoa, joka heikentää sisäolosuhteita. Kuvitellaan vaikka, että olohuoneessa sohvan lähellä oleva ikkuna falskaa ja kylmä ilma aiheuttaa vetoa. Silloin saatetaan ajatella, että pitää nostaa lämpöä. Tällöin koko kiinteistön energiankulutusta nostetaan vain sen takia, että tiivisteiden huono kunto ja veto aiheuttaa haittaa.

Jos huono tiiviste olisi havaittu ja vaihdettu ajoissa, vetoa ei olisi päässyt syntymään eikä energiankulutus

kasvanut. Ikkunoiden tiivisteitä voi pitää silmällä vähällä vaivalla esimerkiksi ikkunanpesun yhteydessä.

– Yleensä ihmiset pesivät ikkunat vähintään kerran vuodessa. Sen yhteydessä on hyvä tarkastella tiivisteiden kuntoa ikkunakohtaisesti. Kun ikkunan avaa, voi katsoa tiivistettä ja varmistaa, että se on koostumukseltaan elastinen ja kimmoisa. Jos tiiviste on painunut lyttyyn tai hape-roitunut rikki, se tulee vaihtaa, Virtanen kertoo.

Myös ikkunanpuitteiden puuosia kannattaa tarkastella. Jos maali hilseilee tai pinta lahoilee, se yleensä kertoo ilmavuodoista. Tärkeintä on tiivisteiden tunnustelu ja silmämääräinen tarkistaminen. Ovien tiivisteitä koskevat samat peruseriaat-teet kuin ikkunoita: kunto tarkaste-taan silmämääräisesti aika ajoin, ja tiiviste uusitaan ja vaihdetaan tarvittaessa.

– Erona on se, että ovia käytetään päivittäin ja moneen otteeseen. Tarkastusväli voi siis olla tiheämpi jatkuvan käytön takia.

Ikkunoiden tiiviyttä voi tarkastella myös erilaisilla testeillä. Yksi testi on laittaa paperi puoliksi ikkunan ja karmin väliin ja sulkea ikkuna. Paperia ei pitäisi saada vedettyä helposti ikkunan läpi. Jos näin käy, tiiviste ei toimi kunnolla. Tällöin kannattaa tarkistaa, onko tiiviste tarpeeksi iso.

Tiivistäminen ei ole kohtuuton urakka

Tiivisteiden vaihtaminen on sen verran helppo toimenpide, että sen voi tehdä kokonaan itse. Vaihtoon kannattaa varata riittävästi aikaa ja kärsivällisyyttä etenkin, jos sitä tekee ensimmäistä kertaa. Kohtuuton urakka ei kuitenkaan ole luvassa. Virtanen arvioi, että omakotitalon ikkunoiden tiivisteet saa vaihdettua päivässä. Vaihto kannattaa ajoittaa lämpimämpään vuodenaikaan:

– Jos homma ei mene kerralla nappiin, niin sitten ei kärsitä haittavaikutuksista. Itseliimautuva tiiviste, jota useimmat käyttävät, vaatii myös lämpimän pinnan, jotta liima tarttuu. Muita tapoja tiivisteiden kiinnittämiseen voi tehdä myös kylmempään aikaan, mutta ikkunoi-ta ei yleensä viitsi pitää tiivistämi-sen ajan auki talvella, Virtanen huo-mauttaa.

Tiivisteissä löytyy mistä valita. Niitä valmistetaan erilaisista materiaaleista, lisäksi on olemassa erikokoisia ja -muotoisia tiivisteitä. Valinta tehdään ikkuna- ja ovikohtaisesti. Virtasella on kuitenkin tiivisteiden valintaan yksinkertainen vinkki:

– Jos vanha tiiviste on toiminut oikein ja olet tyytyväinen, valitse samanmuotoinen ja -paksuinen. Tarvittaessa voi leikata saksilla pienen palan mukaan rautakauppaan.

Jos ikkunasta löytyy urat tiivisteitä varten, tulee valita uratiiviste. Tämä on Virtasen mukaan hyvä muistaa, mutta muutoin voi aina noudattaa aiemmin toiminutta tiivistettä. Tiivisteiden paksuuden varmistam-

Rakennat uutta tai peruskorjaat vanhaa...

Puhallukset myös talvella!

...tilaa taloosi Termex-lämmöneriste puhallettuna!

PYYDÄ TARJOUS!

Omakotitalot ja taloyhtiöt - meiltä energiaa säästävä, ekologinen selluvillaeristys.

Lisätietoja selluvillan eduista: www.termex.fi

Eristyspalvelu Kupari Ky **040 726 5295**
juha@eristystampere.fi

www.puhallusvillatampere.fi

LAADUKKAAT YLÄPOHJAN ERISTYSTYÖT

Avaimet käteen -palveluna!

**Tarkastus ja laskelmat
Yläpohjaeristys
Eristystä tukevat työt
Eristystodistus**

SUOMEN LÄMPÖHUKKA

Lisäeristysasiantuntija
Kimmo Kerkelä 040 463 7522
kimmo.kerkela@lampohukka.fi

Lisäeristysasiantuntija
Saku Hotari 040 185 1144
saku.hotari@lampohukka.fi

Ota yhteyttä ja katso lisää
www.lampohukka.fi

Yli 10 vuoden kokemuksella!

KUNTOTARKASTUKSET

KOSTEUSMITTAUKSET

ENERGIATODISTUKSET

» www.pkilpi.fi

Petri Kilpi
(rak. ins. AMK)
040 556 6510
p.kilpi@live.fi

Ikkunaremontin aika?

Alueellasi Lammin ikkunoita ja ovia edustaa
Raikka Hakamäki
p. 0400 124 298
raikka.hakamaki@lammin.fi

Sovi ilmainen suunnittelu-käynti joka ei velvoita hankintaan!

Ikkunat ja ovet

Energiaratkaisut

Ilmalämpöpumput

Ilma-vesilämpöpumput

Maalämpöpumput

– luotettavasti ja joustavasti!

Ota yhteyttä
010 235 7330
info@putkitupa.fi

Tiivisteiden vaihtaminen on sen verran helppo toimenpide, että sen voi tehdä kokonaan itse.

Freepik

Freepik

miseen on kätevä testi.

- Ikkunan ja karmin väliin voi laittaa palan sinitarraa. Kun sulkee ikkunan ja aukaisee, sinitarra on sen välin paksuinen, joka ikkunasta pitää tiivistää.
- Netissä on paljon ohjeita tiivistämiseen niin kuvina kuin videoina-kin. Valmistajan ohjeet kannattaa kuitenkin aina lukea ensin läpi. Valmistajan ohjeissa voi olla kyseisen tiivisteiden kannalta olennaisia tietoja. Kun valmistajan ohjeita noudattaa, tiivistäminen todennäköisesti onnistuu.

Tiivisteiden vaihtoa ei tarvitse arkailla

Kokemattomalla tekijällä vaihtaminen saattaa vaatia aluksi harjoittelua. Ongelmia voi tuottaa esimerkiksi tiivisteiden saaminen oikealle kohdalle. Tiivisteiden ei tulisi liikkua aina, kun ikkunaa avataan tai suljetaan. Väärään kohtaan laitettu tiiviste voi kulua oikein asennettua nopeammin.

- Tiivisteiden pitäisi vain mennä lyttyyn, kun ikkuna suljetaan. Jos tiiviste ei ole oikeassa kohdassa ja siihen kohdistuu sivuttaisliikettä, se saa tiivisteiden irtoamaan tai repottamaan. Tällöinkään oikean kokosen tiivisteiden ei pitäisi päästää ilmaa ainakaan heti läpi, mutta pinta lähtee irtoamaan seinästä, ja tiiviste alkaa kulumaan.
- Myös tiivistekohdan huolellinen puhdistaminen on Virtasen mukaan tärkeää.
- Jos on jäänyt vanhan tiivisteiden roippeita tai likaa siihen pinnalle, tiiviste ei pysy niin hyvin. Eli ensin poistetaan vanha tiiviste, roskat ja liimanjämät vanhasta tiivisteestä. Sitten pinta puhdistetaan, annetaan kuivua ja uusi asennetaan puhtaalle pinnalle.
- Jos jokin menee pieleen, kannattaa asentaa kokonaan uusi tiivisteidenpätkä. Jos yksi ikkunan kantti ei mene kohdalleen, kaikkia sivuja ei kuitenkaan tarvitse vaihtaa. Tiivistenauhaa myydään onneksi jopa kymmenien metrien mitoissa.
- Jos pätkiä menee hukkaan harjoittellessa, tiivistettä riittää kyllä epäonnistuneidenkin yritysten varalta, Virtanen toteaa.
- Tiivisteiden vaihtoa ei kannatakaan liikaa arkailla, eikä niiden asentaminen vaadi ammattilaisen tilaamista.
- Mikään ei toki estä soittamasta jonkinlaista apua paikalle, jos on epävarma taidoistaan. Mutta pääosin tiivisteiden vaihtaminen on sellainen homma, että sen pystyy kuka tahansa itse tekemään. Kannustankin, että ei muuta kuin alkaa tekemään. Siinä joko onnistuu tai vähintäänkin oppii tekemään sen paremmin, Virtanen kannustaa. ■

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Kiinteistön virhe ja kohtuullinen reklamaatioaika

Kiinteistössä ilmenevä virhe on kriisi omistajalle. On tyyppistä, että kyseessä on ainutkertainen tilanne, johon joutuminen saa omistajan neuvottomaksi. Tilanteessa ei kuitenkaan saa jäädä passiiviseksi, vaan ostajalta vaaditaan konkreettisia ja ripeitä toimia.

Lain mukaan ostaja ei saa vedota virheeseen, ellei hän ilmoita virheestä ja siihen perustuvista vaatimuksistaan myyjälle kohtuullisessa ajassa siitä, kun hän havaitsi virheen tai kun hänen olisi pitänyt se havaita. Jollei ostaja ilmoita laatuvirheestä tai sopimusrikkomuksesta myyjälle viiden vuoden kuluessa siitä, kun kiinteistön hallinta on luovutettu, hän menettää oikeutensa vedota siihen.

Usein reklamaatioajan ajatellaan olevan viisi vuotta, mutta näin asia ei siis ole. Viisi vuotta on vain takaraja myyjän virhevastuulle.

Tietyissä tilanteissa ostaja voi ylittää kohtuullisen reklamaatioajan. Nämä tilanteet ovat kuitenkin harvinaisia. Tällainen tilanne on kyseessä silloin, jos myyjä on toiminut kunnianvastaisesti ja arvottomasti. Tällaista toiminta voi olla esimerkiksi silloin, jos myyjä salaa kaupan kannalta olennaisia tietoja tai peittää kosteusvaurioita rakenteisiin. Tällaisessa tilanteessa ei ole tarvetta suojella myyjää myöhäisiltä vaatimuksilta, koska myyjä ei ole toiminut vilpittömässä mielessä.

Reklamaatioaika lasketaan ajankohdasta, jolloin ostajan olisi pitänyt havaita virhe ja ymmärtää sen merkitys. Laissa mainittu kohtuullinen aika on väljä käsite, joka ei anna yhtä oikeaa vastausta siitä, milloin reklamaatio on tehty oikea-aikaisesti. Yleisesti on katsottu, että kohtuullisena reklamaatioaikana on pidetty muutamaa kuukautta. Puoli vuotta voi olla liian pitkä aika. Toisaalta pitkäkin reklamaatioaika voidaan joissain tapauksissa hyväksyä, mikäli virheen selvittäminen on aikaa vievää.

Oikeuskäytännössä kohtuulliseksi katsottuun aikaan ovat vaikuttaneet muun muassa virheen laatu, laajuus sekä olosuhteet. Reklamaatioaika voi myös vaihdella saman kiinteistön eri virheiden osalta. Kohtuullisen ajan arviointi on aina kokonaisharkintaa ja käsitteen väljyys johtaakin siihen, että hyvin usein kiinteistöä koskevissa riita-asioissa myyjä esittää ainakin varmuuden vuoksi väitteen reklamaation myöhästymisestä. Ostajan ei

kannatakaan koskaan aiheettomasti lykätä reklamaation tekemistä, sillä kohtuullisen ajan pituus antaa mahdollisuuden erilaisiin tulkintoihin.

Reklamaatioaika on alun perin säädetty nimenomaan myyjän suojaksi, jolloin ostaja ei voi odotella reklamoinnin kanssa loputtomiin. Ostajan kannalta kohtuulliseen reklamaatioaikaan puolestaan sisältyy se, että ostaja ehtii tarkastaa kiinteistön, tutkia mahdolliset havaitsemansa puutteet ja tilata paikalle tarvittaessa asiantuntijan.

Ostajan on tärkeä huomioida, että oikein tehty reklamaatio sisältää virheilmoituksen lisäksi vaatimukset. Mikäli vaatimukset puuttuvat kokonaan, kyseessä ei ole lain edellyttämä reklamaatio. Käytännössä ostajan täytyy ilmoittaa, vaatiiko hän kaupan purkua, hinnanalennusta vai vahingonkorvausta. Myös rahallisen vaatimuksen suuruusluokka on ilmoitettava. On tyypillistä, että reklamaatio tehdään pian selvittelyn varhaisessa vaiheessa ja sitä täydennetään sitä mukaa, kun tutkimukset edistyvät ja saadaan selvyys virheiden korjauskustannuksista.

Ratkaisussa KKO 2016:69 ostajat eivät olleet reklamaatiokirjeessään esittäneet konkreettisia vaatimuksia vaan ainoastaan ilmoittaneet varaavansa mahdollisuuden esittää tarkempia korvausvaatimuksia myöhemmin. Vaatimukset hinnanalennuksesta ja kaupan purusta oli mainittu ensimmäisen kerran vasta haastehakemuksessa lähes vuotta myöhemmin, minkä vuoksi korkein oikeus katsoi ostajien menettäneen oikeutensa vedota virheisiin, koska he eivät olleet ilmoittaneet vaatimuksistaan riittävän yksilöidysti kohtuullisessa ajassa virheiden havaitsemisesta. Ottaen erityisesti huomioon virheiden laadun ja laajuuden korkein oikeus totesi myös, että arvio korjauskustannuksista olisi ollut kohtuudella saatavissa huomattavasti lyhyemmässä ajassa, joten tätä ei huomioitu kohtuullisuusarvioinnissa. Niinpä erilaisten lisäselvitysten ja kustannusarvioiden hankinnan kanssa kannattaa myös toimia mahdollisimman joutuisasti.

Kiinteistökauppariidoissa on yleensä kyse merkittävästä taloudellisesta intressistä. Suosittelen kääntymäänkin ammattitaitoisen asianajajan puoleen, mikäli tällainen vaikea tilanne tulee eteen.

Teksti: Elina Salmi

Keittiö toimivaksi ja kauniiksi

Kulahtaneen keittiön ilmettä voi muuttaa aika pienin keinoin, mutta joskus syntyy halu laittaa kaikki uusiksi. Silloin yleensä tarvitaan ammattimiehiä ja joskus myös rakennuslupa.

Keittiöremonttiin ryhtymisen ja sen lopullisen toteutumisen välillä voi kulua joskus pitkäkin aika. Hyvä niin, sillä vähänkin isompaan remonttiin saa kulumaan reippaasti aikaa ja rahaa – siksi asiat on mietittävä ja suunniteltava huolella.

Onko keittiössä toiminnot oikeilla paikoilla vai pitääkö liikkumista eri pisteiden välillä jotenkin sujuvoittaa? Onko pistorasioita tarpeeksi? Entä säilytystilaa ja laskutasoja? Onko oikeissa paikoissa valoa tarpeeksi vai joutuuko kokatessa tihrustelemaan liian heikossa valaistuksessa?

Alkajaisiksi voi hakea ideoita ja inspiraatiota netistä, lehdistä, keittiömyymälöistä tai vaikka asuntomesuilta. Kun omat mieltymykset alka-

vat hahmottua, on aika laatia budjetti ja sovittaa keräämistään ideoista siihen ne, joihin omat varat riittävät. On hyvä muistaa, että harvoin budjetti toteutuu sellaisenaan – pelivaraa on siis hyvä olla.

Jos on aikeissa tehdä muutakin kuin vain vaihtaa kaapinove, tiskialtaan ja ehkä hanat, voi vastaan tulla keskeisten elementtien, kuten vaikkapa vesipisteen ja viemärin tai lieden siirto toiseen paikkaan. Silloin remontti siirtyy toiseen kokoluokkaan.

Vaikka olisi aikeissa tehdä ison osan töistä itse, kannattaa isompaan remonttiin palkata hyvä suunnittelija. Hän on tärkeä apu, koska osaa ammattilaisena tehdä ehdotuksia, joilla keittiöstä saa toimivan, hoitaa lupa-

asiat ja varmistaa urakoitsijan pystyvyyden ja pätevyyden. Hyvän suunnittelijan lisäksi kannattaa satsata laadukkaisiin materiaaleihin.

Vesipisteen siirto saattaa vaatia rakentamisluvan

– Putkityöt keittiössä tarkoittavat yleensä viemäriä ja vesijohtoa. Jos niitä halutaan siirtää, saattaa toimenpide vaatia rakentamisluvan, muistuttaa erikoisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Jos muutokset ovat niin laajoja, että järjestelmää rakennetaan kokonaan tai isolta osalta uusiksi, voi lupaa olla tarpeen. Jos taas työ on niin pie-

ni, että sen voi ajatella olevan enemminkin huoltoa, niin lupaa ei yleensä tarvita. Käytäntö vaihtelee kunnittain ja helpommalla pääsee, kun kysäisee asiaa oman kuntansa rakennusvalvonnasta.

Vesipisteiden tai viemäreiden paikkoja muutettaessa on otettava huomioon joitakin luonnonlakeja. Suomessa on käytössä viettoviemärijärjestelmä ja se tarkoittaa käytännössä sitä, että viemäriputkessa pitää olla kaatoa riittävästi ja maan vetovoiman pitää pystyä vetämään jätevesi putkessa eteenpäin. Viemäriputkessa ei siis voi olla ylös tai alas meneviä mutkia tai vaikkapa kynnysten ylityksiä. Sen on pakko olla suora ja tasainen putki. Lisäksi se pitäisi saada siististi katseilta piiloon.

Freepik

– Jos vesipisteen paikka halutaan vaihtaa, niin mahdollistahan se toki on. Silloin viemäriputken voi joutua viemään lattia läpi alakertaan tai kellariin ja rakentamaan putkea siltä osin uutena. Vesijohtojen siirtely on helpompaa, koska vesi kulkee niissä paineen avulla sekä ylös-että alaspäin. Koska vesijohdot ovat viemäreitä pienempiä, on niiden kotelointikin yksinkertaisempaa.

Muista huolehtia astianpesukoneen vuotosuojauksesta

Vesipisteen ulkonäkö muuttuu kertaheittolla, kun vaihtaa tiskialtaan ja hanan. Niiden vaihtamiseen ei tarvita välttämättä ammattimiestä, vaan työn saa tehdä itse. Silloin pitää tietysti ymmärtää se tosiasia, että jos ongelmia tai vuotoja ilmenee, löytyy vahingon aiheuttaja vessan peleistä.

Astianpesukoneenkin voi asentaa halutessaan itse. Silloin on muistettava huolehtia, että koneen vuotosuojaus ja vuodon havaitsemiseen liittyvät seikat on tehty ympäristöministeriön asetusten mukaisesti. Asetus sanoo selkeästi, että koneen paikka on rakennettava niin, että vuoto ilmenee heti ja että se voidaan havaita.

– Vuotokaukalo tai vastaava ratkaisu koneen alla tuo vuotoveden koneen eteen, jolloin se havaitaan heti ja on helppo hoitaa pois kuivaamalla pintakosteus eikä vahingosta synny silloin pidempiaikaisia seuraamuksia. Ilman vuotosuojauksia pienehköstä vuodosta ja löysästä liitoksesta saattaa tihkua vettä koneen taakse ja alle pitkäänkin. Silloin on vaara, että rakenteisiin alkaa kehittyä terveydelle haitallista kasvustoa. Astianpesukonetta ei myöskään saa jättää päälle valvomatta ja hana pitää muistaa sulkea aina heti, kun kone lopettaa ohjelman.

Vakuutus ei korvaa laittomista sähkötöistä aiheutuvia vahinkoja

Vaikka ison osan keittiöremontista voi halutessaan tehdä itse, niin sähkötyöt ovat selkeä poikkeus. Niitä saa tehdä ainoastaan sellainen henkilö, jolla on asiaankuuluva pätevyys ja tarvittavat luvat. Jos johtoja kytkee henkilö, jolla ei ole siihen lupaa, voi asennuksista aiheutua pahimmassa tapauksessa tulipalo tai joltakulta perheenjäseneltä tai vieraalta lähteä henki. Myöskään vakuutus ei korvaa laittomista sähkötöistä aiheutuneita vahinkoja.

Asiansa osaavan sähkömiehen lisäksi onnistuneen remontin avain on hyvä sähkösuunnittelija. Hän osaa antaa kullannarvoisia vinkkejä esimerkiksi pistorasioiden sijoittelusta ja valaistuksesta ja tekee toteutussuunnittelun niin, että johdot saadaan häivytettyä siististi rakenteisiin.

Keittiön sähkötöistä ehkä suuritoisin on lieden siirto toiselle seinustalle, koska nykyaikainen, täysikokoinen sähköliesi tarvitsee toimiakseen kolmivaihevirtaa. Muuten keittiön sähkötyöt ovat kevyempiä ja liittyvät ennen kaikkea pistorasioihin ja valaistukseen. Aniharvoin keittiössä sähkönkulutus remontin yhteydessä kasvaa niin, että pääkeskuksen kokoa pitää kasvattaa.

Kaikessa remontoinnissa on aina turvallisinta toimia yrityksen kanssa – niin myös sähkö- ja putkiasioissa. Kun kuluttajan vastinparina on yritys, selustan turvaa kuluttajansuojalaki ja yrityksellä on vastuu tehdyistä töistä ja mahdollisista virheistä tai vahingoista. Jos taas työt tekee yksityishenkilönä sinänsä ehkä hyvinkin pätevä naapurin mies, jää vastuu itselle, sillä laki ei suojaa kahden kuluttajan välistä kauppaa. ■

SÄHKÖTYÖT
SÄHKÖSUUNNITTELU
ANTENNIASENNUS
SÄHKÖLAITTEISTOJEN KUNTOTUTKIMUKSET
SÄHKÖAUTOJEN LATAUSPAIKAT

050 434 5824 • www.htsahkoasennus.fi

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

LAADUKASTA SÄHKÖASENNUSTA PIRKANMAALLA

- » SÄHKÖSANEERAUKSET
- » VIKA- JA SELVITYSTYÖT
- » SÄHKÖASENNUKSET
- » SÄHKÖLAITTEISTON LÄMPÖKUVAUKSET

OTA YHTEYTTÄ!

A.M Sähkötek Oy
050 918 3716
36200 Kangasala
info@amsahkotek.fi

Teksti: Elina Salmi

Auto kuntoon ennen talvikelejä

Joka syksy saamme lukea, miten talvi yllätti autoilijan. Jotta näin ei kävisi, auto on syytä laittaa iskuun hyvissä ajoin ennen kylmää vuodenaikaa. Tärkeää on myös kääntää oma ajo- ja ajattelutapansa talviasentoon.

Talviautoilu on taitolaji. Siihen liittyy paljon muutakin kuin vain renkaiden vaihto.

– On aina parempi hoitaa niin autoon kuin muutenkin talviautoiluun liittyvät asiat kuntoon hyvissä ajoin, itselle sopivana ajankohtana. Näin niitä ei tarvitse tehdä pakon sanelemana, kiireisenä arkiaamuna, muistuttaa Autoliiton koulutuspäällikkö **Teppo Vesalainen**.

– Yksi tärkeimmistä on auton säännöllinen huolto. Säännöllisesti huolto-ohjelman mukaan huollettu auto on toimintavarma ja turvallinen. On hyvä olla itsekin perillä siitä, mitä huoltotoimenpiteitä auto kulloinkin tarvitsee. Jos huolto on talven lähestyessä ajankohtainen, niin se kannattaa tietysti hoitaa alta pois.

Huoltojen välissäkin on syytä kurkistaa aina välillä konepellin alle ja tarkastaa öljyn ja jäähdytinnesteen määrä. Mikäli lisäystarvetta on, kannattaa lisätä täsmälleen samoja aineita, joita järjestelmis-

sä jo on. Jäähdytinnesteen osalta on tärkeää huolehtia siitä, että nesteen pakkaskestävyys säilyy riittävänä.

Samalla kannattaa vilkaista jarrunesteen määrä. Aniharvoin sitä joutuu itse lisäämään, mutta jos pinta alkaa laskea, on se usein merkki siitä, että jarruisa ei ole kaikki kunnossa. Lasinpesunesteen eli kotoisammin pissapojan säiliö löytyy myös pääsääntöisesti sieltä konepellin alta ja sitä joutuu erityisesti kurakeleillä täyttämään alvariinsa. Lasinpesuneste kannattaakin vaihtaa hyvissä ajoin riittävän tymäkäksi. Mikään ei tietenkään estä käyttämästä -35 asteessa sulana pysyvää nestettä vaikka vuoden ympäri.

Talvirenkaisein enemmän urasyvyyttä ja ilmaa

– Hyvissä ajoin ennen alle laittoa on syytä tarkastaa

talvirenkaiden kunto. Jos näyttää siltä, että ne joutuu uusimaan, ehtii kilpailuttaa ja hankkia uudet ennen sesongin alkua. Kilpailuttamalla voi säästää reippaasti rahaa, tietää Vesalainen.

Kilpailuttamisen voi vaivatta hoitaa niin, että lähettää samansisältöisen sähköpostin muutamalle rengaskauppiaille ja valitsee niistä haluamansa.

Lain mukaan talvirenkaan urasyvyyden pitää olla vähintään kolme millimetriä, että sillä saa ajaa. Turvasuosituksena on kuitenkin vähintään viisi millimetriä. Urasyvyyttä mittaillessa on samalla hyvä katsoa, onko rengas kulunut tasaisesti vai esimerkiksi toisesta reunasta enemmän. Mikäli kuluminen on epätasaista, ovat auton pyöränkulmat pielessä ja se taas kielii siitä, että autossa voi olla jokin nivel tai pusla väljä. Tällöin pitää kulunut tai rikki-näinen osa vaihtaa ja sen jälkeen säätää pyöränkulmat kohdalleen ja hankkia uudet renkaat. Kun on liikkeellä ajoissa, ehtii nekin hoitamaan kuntoon

Helppo Plus Katsastus nyt myös Lempäälässä!

Ennakkomaksulla osoitteesta www.plus.fi

KATSASTUS

**UUSI ASEMA!
LEMPÄÄLÄ
IDEAPARK**

21* €

Alkaen

* Katsastuksen hintaan lisätään viranomaismaksu 2,75€, katsastuksen kokonaishinta 28,75€ + lakisääteiset mittaukset. Henkilö- ja pakettiautoille, bensa/diesel, maks. 3500kg.

Tarjous voimassa
31.10.2025 saakka.

Plus

Katsastus

Lempäälä | Nokia | Pirkkala | Tampere

Helppo nettivaraus www.plus.fi

ennen talvea.

Jos käyttää nastarenkaita, pitää tarkastaa, että kaikki nastat ovat tallella ja kunnolla kiinni. Myös renkaan ikä on turvallisuustekijä ja suositus on, että renkaita käytetään enintään kuusi ajokautta tai kymmenen vuotta valmistusajankohdasta – kumpi tulee ensin vastaan. Renkaan kyljessä, DOT-merkinnän lopussa, ovaalin sisällä oleva nelinumeroinen sarja kertoo valmistusviikon ja -vuoden. Esimerkiksi numerosarja 1621 kertoo, että rengas on tehty viikolla 16 vuonna 2021.

– Renkaiden vaihdon jälkeen pitää aina tarkistaa rengaspaineet. Suositusten, että talviaikaan renkaassa pidetään ilmaa 0,2 baria valmistajan suositusta enemmän, koska lämpötilan laskiessa 10 astetta, myös rengaspaine putoaa 0,1 baria.

Valot, vilkut, lukot ja avaimen paristot

Valojen ja vilkkujen toiminta pitäisi tarkistaa viikoittain, mutta tietysti asia korostuu, kun pimeä vuodenaika lähestyy. Autossa onkin hyvä pitää mukana varapolttimoita kaiken varalta. Myös pyyhkijän sulat on vaihdettava, jos ne jättävät kalvoa tai raitoja.

Auton lukkopesät Vesalainen suosittelee voitelemaan lukko- tai aseöljyllä. Samaa tavaraa kannattaa ruiskauttaa myös lukittavan bensatankin ja mahdollisen suksiboxin lukkoihin.

– Niissäkin autoissa, joissa oven lukkopesä ei ole näkyvissä, se löytyy yleensä jonkin peitelevyn alta hätätilanteita varten. Sekin kannattaa ottaa esiin ja voidella.

Useimmissa uudehkoissa autoissa on kauko-ohjainavain, joka mahdollistaa ovien avaamisen autosta riippuen nappia painamalla tai kahvaan tarttumalla. Avaimen paristot kannattaa vaihtaa säännöllisesti, esimerkiksi aina renkaiden vaihdon yhteydessä. Siten tulee varmistettua, että avain toimii mahdollisimman hyvin ympäri vuoden.

Varsinkin talvella avain helposti kylmettyy takin taskussa, jolloin hyväkään paristo ei välttämättä kykene luovuttamaan virtaa riittävästi ovien avaamiseksi. Tällaista tilannetta varten on syytä perehtyä myös auton hätäavaus- ja -käynnistysjärjestelmiin, jotta ei jää auton ulkopuolelle ulkoilupaivän päätteeksi.

Maskipeiton asennus ja vahaa pintaan

– Jos autossa saa käyttää maskipeittoa, käyttäisin sitä ehdottomasti. Uusissa autoissa on kuitenkin paljon sellaista tunnistin-, tutka- ja anturitekniikkaa, jota ei saa peittää, joten ei kannata askarrella mitään omatekoisia viritelmiä pahvista, vaan käyttää autonvalmistajan suosittelemaa mallikoh- taista peittoa.

– Maskipeiton hyötyjä on muun muassa se, että moottori lämpiää nopeammin ja jäähtyy hitaammin. Peitto myös suojaa jäähtytintä kiveniskemiltä ja estää monenlaisia jäätymisongelmia kokonaisvaltaisesti, kun ajoviima ei pääse moottoritilaan. Maskipeiton ansiosta moottoritila säilyy myös puhtaampana.

Maskipeiton käyttöaika on usein sama kuin tal-

virenkaiden käyttöaika. On tietysti hyvä käyttää tervettä maalaisjärkeä: jos talvella tulee pidempi lämpöjakso, saattaa maskipeitto olla järkevää ottaa tilapäisesti pois.

Auton maalipinta on hyvä suojata vahaamalla auto kevään syksyin. Vahatusta pinnasta kura ja suolaroiskeet irtoavat helpommin. Muita talvelta varjeltavia ovat esimerkiksi automaattisesti kääntyvät peilit. Mekanismi voi rikkoutua, jos peili on jäätynyt. Toiminto siis kannattaa kytkeä pois päältä talven ajaksi.

Auton esilämmitys – on se sitten niin sanottu lohkolämmitin tai polttoainetoiminen lisälämmitin – kannattaa ottaa käyttöön kun lämpötila laskee lähelle nollaa. Useimmissa sähköautoissa on jo valmiiksi monipuoliset esilämmitysmahdollisuudet.

Sisätilojen esilämmityksen ansiosta ikkunat ovat usein valmiiksi sulat ja auto odottaa kuljettajaa muutenkin mukavan lämpöisenä. Asenna siis sisätilanlämmitin ajoissa takaisin telineeseensä ja etsi lämmitysjohto.

Vaihda laiska akku ajoissa

12 voltin akku on keskeinen kapine sujuvan talvi-autoilun kannalta niin polttomoottori- kuin sähköautoissakin. Akkuongelmat ovat Vesalaisen mukaan suurimpia työllistäjiä myös Autoliiton tiepalvelussa.

– Keskiuertoakun käyttöikä on noin viisi vuotta. Jos syksyllä kelien viiletyksellä tuntuu siltä, että akku pyörittää starttia laiskanlaisesti, kannattaa akku silloin vaihtaa. Ja taas mieluummin ajoissa, »

Liian pitkät hihat? Leveät lahkeet?
Taskussa reikä? Vetoketjukin rikki?
Ei hätää, me hoidamme!

Korjausompeluiden lisäksi meiltä hoituu myös
sisustustekstiilien valmistus.

PALAKSI
OMPELIMO

Korkeemäenkatu 5, Nokia | p. 044 787 0812 | www.palaksi.fi
Olemme paikalla sovittaessa - soita ja varmista paikalla olo

itselle sopivana ajankohtana, eikä pakon sanelemana, jonain
kiireisenä arki-aamuna, kun pitäisi päästä liikkeelle.

- Myös autonkäyttötapa vaikuttaa akun kuntoon. Jos ajetaan
pakkaskeleillä koko ajan vain lyhyttä matkaa kotoa töihin ja ta-
kaisin, ei kylmä akku ehdi latautua tarpeeksi ja sen varaus pikku
hiljaa laskee. Markkinoilla on jälkikäteen asennettavia, melko
edullisia akkulämmittimiä. Osa näistä on verkkovirtakäyttöisiä
ja osa taas menee päälle, kun auto käynnistetään tai akkua la-
dataan ulkopuolisella laturilla. Akkulämmitin lämmittää akun,
jolloin se pystyy ottamaan vastaan latausvirran paremmin.

**Lämpimät vaatteet lyhyillekin
kauppareissuille**

Kylmän kelin aikaan liikkeelle lähdeessä pitää huolehtia, että
kaikilla on riittävän lämpimät vaatteet mukana. Moni ajattelee,
ettei tarvitse toppatakia, kun lähtee kävääsemään kaupassa,
mutta koskaan ei voi tietää, mitä sattuu. Jos auto tekee tenän ja
alkaa jäähtyä, muuttuu olo nopeasti kurjaksi liian kevyessä va-
rustuksessa.

On myös liuta tavaroita, jotka pitäisi löytyä talviautosta. Sellai-
sia ovat esimerkiksi lumiharja, jääskrapa ja autokäyttöön sopi-
vankokoinen lumilapio. Tarpeellisia ovat myös ensiapulaukku,
tasku- tai otsalamppu uusien paristoin ja heijastinliivit jokaiselle.

Niitä ei kannata laittaa auton tavaratilaan alimmaiseksi, vaan
mieluummin esimerkiksi sivulokeroihin, joista ne löytyvät hä-
tätilanteessa nopeasti. Heijastinliivit mahtuvat vaivatta ovitas-
kuihin. Ne kannattaa pukea päälle jo autossa sisällä, jos tulee
tarve poistua autosta.

Puhelimeen kannattaa ladata tiepalvelusovellus tai vähin-
täänkin laittaa yhteystietoihin tiepalvelun numero. Niiden tur-
vin avun saa tarvittaessa nopeasti.

Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä tehtävänä on kääntää kul-
jettajan pää talviasetuksille. Liukkaat kelit vaativat totuttua al-
haisempaa nopeutta ja riittävää ennakointiaikaa.

- Tuttuunkaan mutkaan ei liukkaalla kelillä parane tulla kesä-
vauhdilla, ettei käy pahasti. Kelin mukaisen tilannenopeuden
lisäksi talviajon turvallisuutta lisää kunnollinen turvaväli. Edel-
lä ajavaan pitäisi olla väliä vähintään neljä sekuntia.

Turvavälin voi tarkistaa yksinkertaisella tempulla. Kun edellä
ajava ohittaa jonkin kiintopisteen - kuten liikennemerkin, tolpan
tai edessä olevan sillan varjon - alkaa laskea rauhallisesti neljään.
Vasta sen jälkeen saisi olla itse saman kiintopisteen kohdalla.

- Riittävä turvaväli antaa mahdollisuuden ajaa omilla - ei
edellä ajavan - ehdoilla. Silloin jää paljon enemmän aikaa ha-
vainnoida, arvioida, ajatella ja toimia. ■

**Rakennus ja
remonttityöt sekä
maanrakentaminen**

Ota yhteyttä
Ville Turvala
040 504 2515
ville.turvala@gmail.com

www.turvalayhtiot.fi

TURVALA YHTIÖT OY

Ekologista lämpöä kotimaasta ja sen ilmasta

Jäspin ilma-vesi- tai maalämpöpumppu on energiatehokas ja ekologinen valinta kotisi lämmönlähteeksi. Tutustu luotettaviin kotimaisiin lämmitysratkaisuihin: jaspi.fi

Jäspi Tehowatti
Air Split

LASTEN TEATTERI- HARRASTUS

TEATTERITUNNIT

» YLÖJÄRVI

Kauraslammen koulu,
Kuusistontie 1, Ylöjärvi

- 7 -10 vuotiaat (Eliante) ti klo 16:30 - 18:00
- 10 -13 vuotiaat (Hermia) ti klo 16:30 - 18:00
- 13 -16 vuotiaat (Romeo) ti klo 18:00 - 19:30 (2 x 45 min)
- 13 -16 vuotiaat (Argan) ti klo 18:00 - 21:00 (4 x 45 min)

TEATTERITUNNIT

» LEMPÄÄLÄ

Kanavan koulu, Tampereentie 1, Lempäälä

- 10-12 vuotiaat (Titania) to klo 16:30-18:00
- 13-15 vuotiaat (Cordelia) to klo 18:15-19:45

TEATTERITUNNIT

» KANGASALA

Sentteri, Keskusaukio 2, Kangasala

- 10-12 vuotiaat (Otello)
UUSI ke klo 16:30-18:00
- 13-15 vuotiaat (Ofelia)
UUSI ke klo 18:15-19:45

Syksyn ilmoittautuminen nyt!

www.suomenteatteriopisto.fi

Salaojakeskus

Salaojaremontit taloyhtiöihin ja omakotitaloihin

Pyydä tarjous: ☎ 010 4114 900
Varaa maksuton tarkastus:
🌐 salaojakeskus.com

NERKOON PONTTOONI

PUTKIPONTTOONIT,
PONTTOONIELEMENTIT,
LAITURIT JA LAUTAT

Kysy lisää!

Kuruntie 17, 39820 Kihniö
p. 040 419 5818
(soita ennen käyntiä)
info@nerkoonponttooni.fi

» www.nerkoonponttooni.fi

ULKOREMONTIT JA MUUT KIRVESMIEHEN TYÖT

**Onko suunnitteilla energiaremontti,
uusi terassi tai pihavarasto?**

Ota yhteyttä ja sovitaan ilmainen arviokäynti.

- PUUTALOJEN UUDIS-
RAKENTAMINEN/KORJAUS
- PIHARAKENNUKSET/VARASTOT
- TERASSIT SEKÄ ULKOPORTAAT
- RÄYSTÄSLAUTOJEN VAIHTO
- ULKOVERHOUSREMONTIT
- AUTOKATOKSET/TALLIT
- PIHA-AIDAT

Carpentterit Oy
p. 050 581 1279
carpentterit@gmail.com
carpentterit @

www.carpentterit.fi

KYSY TARJOUS! p. 040 830 9948

www.putkiasennusoikarainen.fi

erkki@putkiasennusoikarainen.fi

Lamminpääkatu 14, 33420 Tampere

**KOTIEN LÄMPÖ-,
VESI- JA VIEMÄRITYÖT
taidolla ja tarkkuudella.**

**OMAKOTITALOJEN
KÄYTTÖVESIREMONTIT,
MAALÄMPÖ JA ILMAVESI-
LÄMPÖPUMPPUJEN ASENNUKSET**

pyydä tarjous!

LAADUKKAAT MAALÄMPÖRATKAISUT PIRKANMAALLA

Hoidamme luvan hakemisen puolestanne!

LVI KRUUNU

LAATU & LUOTETTAVUUS KRUUNAA PALVELUMME

**Katso lisää ja varaa aika
www.lvikruunu.fi**

Ota yhteyttä 050 586 4771, joonas@lvikruunu.fi

MAA- JA VIHERRAKENNUS KAIVUUTÖISTÄ PIHA-ALUEEN VIIMEISTELYYN

Salaojitus • Sadevesijärjestelmät
Maanrakennus • Viherrakentaminen

**ERNO MAJA
SALAOJAT**

040 769 2220, erno@emsalaojat.fi

www.em-salaojat.fi